

TILDELINGSBREV 2014

FOR

MILJØDIREKTORATET

1.	Innledning	3
2.	Strategiske utfordringer og satsingsområder	3
3.	Overføring av nye oppgaver til miljødirektoratet	6
4.	Prioriteringer for budsjettåret.....	7
5.	Resultatkrav og føringer til Miljødirektoratet fordelt på resultat- og virkemiddelområder 9	
6.	Budsjett og fullmakter	33
	6.1 Tildeling og budsjettforutsetninger	33
	6.1.1 Kap. 1420/4420 Klima, naturmangfold og forurensning.....	34
	6.1.2 Kap. 1425/5578 Vilt- og fisketiltak/Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet	44
	6.1.3 Tildelinger under andre kapitler.....	46
	6.2 Delegering av budsjettmessige fullmakter	47
7.	Styringskalender og rapportering.....	47
8.	Møteplan	48
9.	Oversikt over etatenes koordineringsansvar	48

1. INNLEDNING

Tildelingsbrevet er en ettårig kontrakt mellom departementet og etaten. I dette dokumentet tildeles etaten midler som skal samsvare med de resultatkrav, føringer og oppdrag som etaten skal prioritere det aktuelle året. Tildelingsbrevet er utgangspunktet for etatens rapportering gjennom året. Tildelingsbrevet må ses i sammenheng med etatsstyringsheftet og instruksen.

Det vises til Prop. 1 S (2013-2014), Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014), Stortingets innstilling og vedtak og regjeringens politiske plattform. Tildelingsbrevet gir de økonomiske rammene for 2014 og en nærmere beskrivelse av de nasjonale mål, resultatkrav, føringer og oppdrag som departementet spesielt ønsker å framheve. Departementet understreker at de områder som er omtalt i tildelingsbrevet ikke er uttømmende for hva virksomheten skal arbeide med. I tillegg har virksomheten omfattende funksjoner og krav til resultat som er beskrevet i Instruks for virksomhets- og økonomistyring som også skal utføres med god kvalitet. Instruksen gir oversikt over virksomhetens rolle, myndighet og ansvarsområder og setter krav til systemer, rutiner og styringsprosesser. Departementet kan, ved behov, be om rapportering på utvalgte områder omfattet av instruksen.

Departementet ønsker å understreke at for å nå de nasjonale målene som er gjengitt i Prop. 1 S (2013-2014) kreves bruk av virkemidler og gjennomføring av tiltak i alle sektorer. Dette er politisk fastsatte nasjonale effektmål som gjelder for landet som sådan, og ikke mål som gjelder for Miljødirektoratet som etat. For de ulike målene varierer det hvor stort bidrag til måloppnåelse som forventes av Miljødirektoratet. På noen områder forvalter direktoratet betydelige virkemidler og har stort ansvar for måloppnåelse, men etaten på noen områder har mer begrensede virkemidler, og måloppnåelse er mer avhengig av innsats fra flere ulike sektormyndigheter.

Etatsstyringsheftet beskriver hvilke prinsipper som skal ligge til grunn for Klima- og miljødepartementets etatsstyring. Heftet redegjør for retningslinjene for styringsdialogen mellom departementet og etatene, herunder krav til aktørene. Etatsstyringsheftet er under revidering, og vil bli sendt på høring til etatene i starten av 2014. Reglementet for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten ligger til grunn for styring av alle statlige virksomheter.

2. STRATEGISKE UTFORDRINGER OG SATSINGSOMRÅDER

De største utfordringene på miljøområdet går på tvers av sektorer. Regjeringen vil bygge sin politikk på forvalteransvaret og føre-var-prinsippet, slik at klima og miljø skal stå sentralt i alle sammenhenger og på alle politikkområder når beslutninger fattes. Nedenfor nevnes flere områder som skal prioriteres i 2014, men dette må ikke gå på bekostning av kvaliteten og effektiviteten i ordinære forvaltningssaker, som for eksempel klagesaker.

Miljøforvaltningen skal legge vekt på større kunnskap om og forståelse av miljøpolitikken sammenheng med den generelle samfunnsutviklingen, både nasjonalt og internasjonalt.

Samordnet ledelse av Miljødirektoratet, og derigjennom Fylkesmennene, skal bidra til en bedre, mer effektiv og helhetlig gjennomføring av miljøpolitikken. Det skal legges vekt på forenklinger, gjennomføringsevne og fornuftige skjønnsavgjørelser.

Arealpolitikken har stor påvirkning på klima og miljø. Utfordringene består i første omgang i å klargjøre hvilke oppgaver som skal videreføres på plansiden i departementet etter at Planavdelingen er flyttet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet, samt utvikle bedre kompetanse på planområdet i gjenværende avdelinger i KLD.

Miljøforvaltningen skal bidra til en omstilling til ”grønn økonomi” og ”grønn vekst”, blant annet arbeid med samfunnsøkonomisk analyse, synliggjøring av økosystemtjenester, statistikk og indikatorer. I tillegg skal vi utvikle virkemidler, lovverk og strategi for grønn vekst og grønne skatter.

Styrking av klimaforliket vil være viktig i 2014. Dette omfatter både oppfølging av allerede vedtatt politikk og tiltak før 2020, særlig internasjonal innsats for raske utslippskutt innenfor blant annet skog og kortlivede klimadrivere. I tillegg er transportområdet og arbeid med teknologiutvikling i næringslivet prioriterte områder for å oppnå grønn vekst og et grønt bymiljø.

Det skal vedtas en ny internasjonal klimaavtale i 2015, og i 2014 vil arbeidet med elementer til en ny avtale stå sentralt. Departementet vil lede arbeidet med å fastsette nasjonalt bestemte utslippsmål som Norge kan legge inn i en ny avtale.

Den etablerte porteføljen i KLD innenfor klima- og skogsatsingen skal styrkes for å sikre effektiv og formålstjenlig bruk av pengene i samarbeidsland, og det er viktig å sørge for at REDD+ blir sentralt i de viktige politiske klimaprosessene som er planlagt for 2014. Klima- og skogsatsingen skal integreres i departementets interne prosesser for styring, budsjett, regnskap og rapportering. Dette gjelder også det nye området kjøp av klimavoter.

Miljøforvaltningen skal være aktive i energispørsmål for å sikre at utbygging av vindkraft, vannkraft, havenergi og andre energiformer, samt overføringsledninger, skjer med minst mulig skade på natur.

Naturforvaltningen skal videreutvikles, blant annet ved å sikre enda bedre lokal forankring av nytt vern og bedre forvaltning av verneområder. Det skal legges bedre til rette for opplevelser og verdiskaping basert på naturverdier og kulturarven. Forvaltningen av naturverdier og kulturarv i og langs vann, vassdrag og kyst skal prioriteres. Arbeidet med frivillig skogvern og vannforvaltning skal styrkes. Det skal arbeides videre med marint vern etter naturmangfoldloven og verdier av økosystemtjenester skal synliggjøres bedre.

I arbeidet med å gjennomføre rovviltforliket skal det legges vekt på endring av erstatningsforskriften for husdyr, ferdigstilling av forhandlingene med svenske myndigheter om fordeling av grenseulv, vurdering av bestandsmålet for ulv og avklaring av forvaltningsområdet for ynglende ulv.

I friluftslivspolitikken skal det være spesiell oppmerksomhet knyttet til regelverket om motorferdsel i utmark og regelverket for bruk av vannscootere.

På kulturminneområdet skal miljøforvaltningen prioritere arbeidet med kunnskapsløftet for kulturminneforvaltningen, de ti bevaringsprogrammene, forenkling og tydeliggjøring av roller og ansvar innenfor kulturminneforvaltningen, styrking av partnerskap mellom eiere og det offentlige i fredingsarbeidet og implementering av verdensarvstrategien.

Norske havområder skal forvaltes helhetlig og økosystembasert i tråd med de helhetlige forvaltningsplanene. Forvaltningsplanene skal legge til rett for verdiskaping og samtidig opprettholde miljøverdiene i havområdene.

Miljøarbeidet i nord- og polarområdene skal legge vekt på tilpasning til raske klimaendringer og økende aktivitet, og å styrke kunnskapsgrunnet. Miljøsamarbeidet i Arktis, Antarktis og nordområdene skal bygge opp under dette.

Satsning på miljøteknologi vil fremmes innenfor næringer hvor norsk næringsliv har potensiale til å ta en ledende rolle. Den nasjonale skipsfart skal bli en mer miljøvennlig næring gjennom å ta i bruk ny miljøteknologi. De globale miljøkravene til internasjonal skipsfart skal videreutvikles og skjerpes, særlig når det gjelder energieffektivisering og utslipp av NO_x og kortlivede klimadrivere.

En sentral del av arbeidet med å stanse utslipp av miljøgifter er å følge opp og oppnå fremgang i det internasjonale reguleringsarbeidet, både i EU og i globale avtaler. Arbeidet med opprydding av forurenset sjøbunn, avfall og kravstilling etter forurensningsloven har fortsatt høy prioritet i 2014.

Arbeidet med å avklare tiltak og virkemidler for å overholde utslippsforpliktelsene for NO_x og ammoniakk i Gøteborgprotokollen og Direktivet om nasjonale utslippstak skal prioriteres.

Prioriterte EU/EØS-saker i 2014 er klima, avfall og verdien av økosystemtjenester.

I 2014 vil det også bli arbeidet med effektivisering av administrative funksjoner i departementene. Alle statlige virksomheter kan bli involvert i arbeid knyttet til effektivisering og modernisering.

Risikoanalyser

Vurdering av risiko skal være en integrert del av arbeidet i miljøforvaltningen. Klima- og miljødepartementet arbeider med risikovurderinger på alle nivåer, blant annet i overordnet virksomhetsplan (OVP). Departementet gjennomfører også overordnede risikoanalyser av utvalgte nasjonale mål eller mer omfattende politikkområder. Etatene involveres ved behov. I 2014 vil departementet gjennomføre overordnede risikoanalyser på følgende mål:

Nasjonalt mål 6.3 Et representativt utvalg av kulturminner og kulturmiljø skal være vedtaksfredet innen 2020.

Direktoratene skal gjennomføre risikoanalyser på områder, prosesser, krav eller mål på sine ansvarsområder i virksomhets- og økonomistyringsinstruksen og tildelingsbrevet, som de tror det er særlig viktig å se nærmere på. Vi minner om at formålet med risikoanalysene er å identifisere områder der det er høy eller kritisk risiko for at noe kan gå galt eller ikke fungere etter hensikten, og angi tiltak som bør iverksettes for å redusere denne risikoen. Staten kan vurdere risiko i et kortsiktig perspektiv eller i en lengre tidshorisont. Etatene skal informere om planlagte og igangsatte risikoanalyser på etatsstyringsmøtene om våren, og resultatene av analysene skal presenteres på etatsstyringsmøtet på høsten.

3. OVERFØRING AV NYE OPPGAVER TIL MILJØDIREKTORATET

I forbindelse med omorganiseringen av Klima- og miljødepartementet ble det gjennomført en vurdering av oppgaveporteføljen i departementet med tanke på om det er oppgaver som bør delegeres fra departementet til Miljødirektoratet. Departementet har med grunnlag i dette og andre prosesser besluttet at følgende oppgaver skal overføres til Miljødirektoratet:

- **Oppnevning av nasjonalparkstyrer**
Dette omfatter oppnevning og reoppnevning av nasjonalparkstyrer, og godkjenning av forvaltningsknutepunkt.
- **Ansvar for skjærgårdsparkene**
Oppgaven omfatter ansvaret for statlig sikring av nye friluftsområder i skjærgårdsparkene og forvaltning av alle de statlig sikrede friluftsområdene i skjærgårdsparkene.
- **Behandling av søknader i første instans om bruk av rotenon til å bekjempe fremmede organismer i ferskvann**
Myndighet til å treffe vedtak om uttak av lakse- og innlandsfisk etter naturmangfoldloven kapittel III er delegert fra Kongen til Klima- og miljødepartementet. Myndighet til å treffe enkeltvedtak om uttak av lakse- og innlandsfisk etter naturmangfoldloven § 18 første ledd, og myndighet etter til å iverksette uttak av lakse- og innlandsfisk av eget tiltak etter naturmangfoldloven § 18 tredje ledd, første punktum ble delegert fra departementet til Miljødirektoratet ved brev av 3. juli 2013. Delegeringen til Miljødirektoratet gjaldt imidlertid *ikke* myndighet til å gi tillatelse til slikt uttak når formålet er bekjempelse av *Gyrodactylus salaris*. Departementet vil nå delegerer myndighet til å gi tillatelse til å bekjempe alle typer fremmede organismer i ferskvann til Miljødirektoratet.
- **Olje for utvikling**
Arbeidet med Ofu er preget av en initierende fase der programavtaler og institusjonsavtaler skal på plass, samt strategiarbeid for videreutvikling av programmet. Det er relativt mye arbeid i departementet i denne fasen. I tråd med alminnelig arbeidsdeling mellom direktorat og departement, vil arbeidet gradvis bli trappet ned i departementet og øke i Miljødirektoratet.
- **Klimainformasjon**
Miljødirektoratet vil få ansvar for å bygge opp klimainformasjon rettet mot befolkningen. Det skal utvikles en helhetlig kommunikasjonsstrategi hvor valg av målgrupper inngår som et viktig element. Arbeidet må sees i sammenheng med Miljødirektoratets klimakommunikasjon til alle relevante målgrupper. Departementets rammer for og forventninger til kommunikasjonsstrategien rettet mot befolkningen avklares før arbeidet settes i gang. Det skal arrangeres en workshop med Miljødirektoratet og Miljøverndepartementet i begynnelsen av februar for å legge grunnlaget for arbeidet med strategien. Endelig frist, omfang og ønsket leveranse for strategien avtales med departementet etter workshopen. Miljødirektoratet er ansvarlig for å innkalle og forme programmet for workshopen.
- **Klimatilpasning**
Miljødirektoratet vil fra 2014 være den fagetat som støtter Klima- og miljødepartementet i arbeidet med klimatilpasning. Dette innebærer blant annet at Miljødirektoratet får ansvaret for å ha oversikt over regelverk og rammebetingelser for kommunenes håndtering av overvann, samt ha sekretariatsansvar for lovutvalget for overvann. Se Prop 1 S (2013-2014) for nærmere beskrivelse av ansvar.
- **Arbeidet med EECCA**

Arbeidet med å bedre miljøtilstanden i gamle Sovjet-republikker og på Balkan under ECE er kommet over i en gjennomføringsfase, slik at arbeidet naturlig hører hjemme i Direktoratet.

4. PRIORITERINGER FOR BUDSJETTÅRET

Utvikling av Miljødirektoratet

I 2014 blir det viktig å arbeide videre med å utvikle et velfungerende og effektivt Miljødirektorat. Det skal legges vekt på helhet innenfor de ulike fagområdene og å sørge for gode koplinger mellom tilgrensende områder, herunder helhetlig styring av fylkesmannen og helhetlig blikk og utvikling av felles arbeidsmetoder innenfor miljøovervåkingen. Det må arbeides med å få til en felles forståelse og praktisering av regelverket i hele etaten, særlig naturmangfoldloven kap II, vannforskriften, offentlighetsloven og miljøkriminalitetsarbeidet. Det skal videre legges vekt på å utvikle en felles kultur for hele Miljødirektoratet.

Flyttingen av det overordnede ansvaret for areaplanleggingen til Kommunal- og moderniseringsdepartementet gir oss noen nye utfordringer. Plan- og bygningsloven er et meget viktig virkemiddel for miljøforvaltningen. Det forventes at Miljødirektoratet i større grad enn tidligere har fokus på å ivareta miljøhensyn i arealplanleggingen, blant annet gjennom styring av fylkesmannen og veiledning av kommunene.

Klima og klimatilpasning

Miljødirektoratet skal sørge for at hensynet til klimaendringene ivaretas innen direktoratets ulike arbeidsoppgaver. Direktoratet skal bistå departementet i arbeidet med oppfølging av klimaforliket og med faglig og teknisk bistand i det internasjonale klimaarbeidet. Arbeidet med tiltaksanalyser for alle sektorer skal videreføres. I 2014 skal faglige bidrag til arbeidet med nasjonal virkemiddelutvikling og grunnlaget for en ny norsk klimaforpliktelse ha særlig prioritet. Miljødirektoratet får en sentral rolle i å bistå Klima- og miljødepartementet med å tilrettelegge regjeringens helhetlige arbeid med klimatilpasning. Det forventes at etaten bygger kompetanse innenfor fagområdet, herunder det som følger av å være nasjonal myndighet for overvann.

Naturforvaltning

Arbeidet med helhetlig vannforvaltning skal prioriteres høyt i 2014. Det skal særlig legges vekt på å bidra til at vannforvaltningsplanene blir klare slik at de kan sendes på høring 1. juli 2014.

I vernepolitikken blir det viktig å avklare hvilket naturmangfold som bør sikres gjennom områdevern og hvilke lokale/regionale initiativ som bør følges opp. Innenfor skogvern gjør budsjettøkningen det mulig å øke tempoet i arbeidet med frivillig skogvern. Det er viktig å følge den gjeldende reguleringsordningen for frivillig-vern arbeidet, slik at den økte budsjettammen utnyttes mest mulig effektivt. Direktoratet skal videreføre de positive erfaringene fra arbeidet med verdiskaping.

Arbeidet med å bedre situasjonen for truede og spesielt verdifulle arter gjennom effektiv og hensiktsmessig virkemiddelbruk skal videreføres, men på grunn av redusert bevilgning til arbeidet med prioriterte arter og uvalgte naturtyper er forventningene her lavere enn i 2013. Arbeidet med å gjennomføre rovviltforliket fortsetter med full tyngde, og styrking av kunnskapsgrunnlaget knyttet til status og påvirkninger for anadrome laksefisk i henhold til kvalitetsnormen for laksefisk skal prioriteres høyt.

Innenfor havforvaltning blir Miljødirektoratets rolle i arbeidet med forvaltningsplanene for havområdene nå styrket gjennom opprettelsen av ett samlet Faglig forum under ledelse av Miljødirektoratet. Det er viktig at Miljødirektoratet ivaretar rollen både som leder og koordinator for arbeidet. Arbeidet i nord- og polarområdene vil i 2014 fokusere på implementering av nye forvaltningsverktøy og tiltak, herunder Naturindeks for Svalbard, handlingsplanen for isbjørn og handlingsplan mot introduksjon og spredning av fremmede organismer.

Endringer i kap IV i naturmangfoldloven om fremmede organismer vedtas våren 2014, og arbeidet med å få på plass og gjennomføre ny forskrift om innførsel og utsetting av fremmede organismer skal prioriteres høyt i 2014. Også oppfølgingen av NOU 2013:10 vil starte i 2014. Det er viktig at Direktoratet videreutvikler kompetansen på verdsetting av naturverdier og økosystemtjenester, samt arbeider for at slike verdier blir bedre integrert i beslutningsprosesser.

I departementets arbeid med å videreutvikle et helhetlig grunnlag for fornybar energi slik at økt utbygging av bl a vindkraft, vannkraft og havenergi skjer med minst mulig skade på natur samtidig som fornybarproduksjonen kan bidra til reduserte klimautslipp, forventes det at direktoratet i større grad bistår departementet med råd og innspill knyttet til dette arbeidet.

Innenfor friluftsliv er videre oppfølging av Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv og Nasjonal handlingsplan for statlig sikring og tilrettelegging av friluftslivsområder, samt igangsetting av prosjektet med kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder prioriterte oppgaver i 2014.

Forurensning

Den nye globale kvikksølvavtalen fra 2013 er det viktigste nye internasjonale virkemidlet i arbeidet med å utvikle internasjonalt regelverk for å regulere miljøgifter og andre helse- og miljøfarlige kjemikalier. Miljødirektoratet har en viktig rolle i arbeidet med å forberede gjennomføring av avtalen, samt fortsette norsk arbeid med å styrke det europeiske kjemikalierregelverket REACH og Stockholm konvensjonen om organiske miljøgifter. Som del av arbeidet med å nå 2020-målet skal virkemiddelvurdering for nyere stoffer på prioritetslisten prioriteres. Videre skal arbeidet med å rydde opp i forurensete sedimenter styrkes.

Arbeidet med å avklare hvilke ytterligere tiltak og virkemidler som må gjennomføres for at Norge skal overholde de internasjonale forpliktelsene om utslipp av NOx og ammoniakk skal prioriteres høyt i 2014. Det samme gjelder arbeidet knyttet til revisjon av NEC-direktivet (EØS-avtalen). På området lokal luftkvalitet er det spesielt viktig å bidra med faglig rådgivning knyttet til prosessene med ESA (unntakssøknad om NO2 og formell sak om brudd på luftkvalitetsdirektivet).

Miljødirektoratet har en viktig rolle i å bidra til teknologiutvikling gjennom kravstilling og å peke på behov for nye teknologier for å nå miljømål og ellers bidra til videreutvikling av politikken knyttet til miljøteknologi.

Det er viktig å fokusere på avfallsforebygging, materialgjenvinning og annen gjenvinning, og å fortsette arbeidet med å sikre forsvarlig behandling av farlig avfall. Miljødirektoratet vil være sentralt i arbeidet med utvikling av avfallsfeltet.

5. RESULTATKRAV OG FØRINGER TIL MILJØDIREKTORATET FORDELT PÅ RESULTAT- OG VIRKEMIDDELOMRÅDER

Levende hav og kyst

Nasjonalt mål 1.1 De marine økosystemenes struktur, virkemåte, produktivitet og naturmangfold skal opprettholdes eller gjenopprettes, og danne grunnlag for verdiskaping gjennom bærekraftig bruk av ressurser og økosystemtjenester.

Føringer

1. Lede Faglig forum for helhetlig forvaltning av norske havområder, og opprette et sekretariat for arbeidet hvor også Norsk Polarinstittutt inngår.
2. Bistå departementet med råd i forbindelse med utarbeidingen av den oppdaterte forvaltningsplanen for Norskehavet. Sørg for at det blir etablert et samordnet overvåkingssystem for Nordsjøen og Skagerrak innenfor direktoratets ansvarsområde.
3. Sørg for at MARPOL-kravene (Annex V) til mottaksanlegg for levering av tørrlastrester i norske industrihavner håndheves i henhold til forurensningsforskriften kapittel 20.

Nasjonalt mål 1.2 Alt kystvann skal ha god økologisk og kjemisk tilstand eller godt økologisk potensial der dette er relevant innen 2021.

Se resultatkrav og føringer under nasjonalt mål 2.2

Nasjonalt mål 1.3 Et representativt utvalg av marine områder skal vernes for kommende generasjoner.

Føringer

4. Følge opp de lokalt/regionalt initierte prosessene med sikte på å etablere Raet (Aust-Agder), Jomfruland (Telemark) og Lofotodden (Nordland) som nasjonalparker, og følge opp vernevedtak i samsvar med kgl. res. 21.06.2013.

Nasjonalt mål 1.9 På Svalbard skal omfanget av villmarkspregete områder opprettholdes, naturmangfoldet bevares tilnærmet upåvirket av lokal aktivitet, og verneområdenes verdi som referanseområder for forskning sikres. Svalbards natur skal kunne oppleves uforstyrret av motorisert ferdsel og støy, også i områder som er lett tilgjengelige for bosettingene.

Føringer

5. Bistå Sysselmannen i arbeidet med forvaltningsplan for nasjonalparkene på Vest-Spitsbergen, herunder følge arbeidet med forvaltningsplanen som observatør i referansegruppen og bidra i Sysselmannens arbeid med ferdigstilling og

- implementering av en strategi for forvaltning av røye (Miljødirektoratet godkjenner strategien).
6. Delta aktivt i arbeidet med en sirkumpolar handlingsplan, og iverksette den nasjonale handlingsplanen for isbjørn.
 7. Bistå Sysselmannen i en gjennomgang av Bydrift sin resipientundersøkelse av Adventfjorden, og vurdere om det er behov for tiltak knyttet til utslippene til fjorden. Bistå Sysselmannen i en vurdering av, og eventuell oppfølging av målinger av blant annet PAH og PCB-innholdet i luft fra lokale kilder i og ved Longyearbyen.

Oppdragsliste 2014 for resultatområde 1 Levende hav og kyst

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsfrist
8. Levere et samlet faglig grunnlag for oppdateringen av forvaltningsplanen for Norskehavet.	9. april
9. Levere forslag til pilotprosjekter for god miljøtilstand i Nordsjøen og Skagerrak.	Eget oppdragsbrev
10. Levere oppdatering av rapporten om marin forsøpling fra februar 2011.	15 mai
11. Foreslå marine områder som bør prioriteres for vern etter naturmangfoldloven i 2014 og 2015.	15. februar
12. På bakgrunn av kunnskap fra MAREANO-programmet, gi en oversikt over hvor stort areal av korallrev og andre sårbare bunnhabitater som er påvirket av menneskelig aktivitet og hvor stort areal som er beskyttet eller vernet.	1. juli
13. Levere rapport om bestandssituasjonen for arter der høsting er en viktig påvirkningsfaktor (inkl Svalbard).	1. juli
14. Levere rapport om status og utvikling i 0-utslippsarbeidet, herunder utvikling av teknologi for å redusere utslipp til sjø, og gi anbefalinger for videre arbeid.	1. juli
15. Ferdigstille et datasett for inngrepsfri natur på Svalbard som skal være omforent mellom etatene.	30. oktober
16. Levere en vurdering av muligheten for å utvikle og implementere en naturindeks for Svalbard.	Mai
17. Levere en vurdering av dagens forvaltning av de høstbare artene og rødlisteartene på Svalbard med hovedfokus på dagens forvaltning i forhold til målene og prinsippene i svarbardmiljøloven og svalbardmeldingen, herunder beskrive eventuelle behov for innhenting av kunnskap.	30. oktober
18. Utarbeide handlingsplan mot stillehavsøsters.	31. desember
19. I samarbeid med Forsvarets forskningsinstitutt, utvikle databaser for registrering av funn av dumpet ammunisjon i sjøen, for rapportering til OSPAR Recommendation 2010/20 on an OSPAR framework for reporting encounters with conventional and chemical munition in the OSPAR Maritime Area.	15. august

Livskraftige elver og innsjøer

Nasjonalt mål 2.2. Alle vannforekomster skal ha god økologisk og kjemisk tilstand i løpet av 2021.

Resultatkrav

20. I samråd med andre berørte myndigheter, bidra til at vannregionene ferdigstiller vannforvaltningsplaner for høring til 1.7.2014, herunder kvalitetssikre de regionale vannforvaltningsplanene med tanke på lik gjennomføring i vannregionene, gi tilbakemelding til vannregionene på høringsutkastene og fortsette gjennomføringen av tiltak i tiltaksprogram etter vedtatte regionale vannforvaltningsplaner der miljømyndighetene har virkemidler.

Nasjonalt mål 2.6 De ville bestandene, inkludert det genetiske mangfoldet, av anadrom laksefisk skal opptre i levedyktige bestander.

Føringer

21. Bistå departementet i forhandlingene med Finland om en ny avtale om fisket m.v. i Tanavassdraget, herunder ivareta sekretariatsfunksjonen og utredning av faggrunnlag.
22. Gjennomføre andre gangs behandling mot *Gyrodactylus salaris* i Rauma-regionen, videreføre planlegging i Skibotnregionen med sikte på behandling i 2015 og 2016 innenfor tilgjengelige budsjetttrammer og legge til rette for bygging av sperre i Driva.
23. Følge opp arbeidet med klassifisering av villaksbestander etter kvalitetsnormen, herunder prioritere aktuelle bestander innenfor gjeldende budsjetttramme.
24. Samarbeide med Mattilsynet, for å hindre spredning av *Gyrodactylus salaris* til Norge fra vassdrag i Finland.
25. I samarbeid med Fiskeridirektoratet, sikre at de to direktoratenes ressurser utnyttes på en mest mulig hensiktsmessig måte i tilknytning til overvåking av bestandssituasjonen og rømt oppdrettslaks.

Oppdragsliste 2014 for resultatområde 2 Livskraftige elver og innsjøer

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
26. Oversende en anbefaling om videre oppfølging av utredningen om Norsk villaksenter.	1. mai
27. Levere anbefalinger om reguleringer i laksefisket på kort og lang sikt, herunder forslag til utfasing av krokgarn i Finnmark, jf. St.prp. nr. 32 (2006-2007) og Innst. S. nr. 183 (2006-2007).	Etter avtale med departementet
28. Levere forslag til oppfølging av planene for en levende genbank for bestandene i Hardangerfjorden.	1. mars
29. Levere en vurdering av om det bør etableres et nasjonalt restaureringsnettverk for vassdrags- og våtmarksrestaurering.	1. juli

30. Bistå departementet med å gjennomføre offentlig høring av forslag til endringer i vannforskriften, og oversende oppsummering av høringsinnspill og forslag til endelig forskriftsendring.	Etter avtale med departementet
31. Oversende forslag til endring av vannforskriften, vedlegg nr Va om interkalibrering og vedlegg nr. VIII om prioriterte stoffer.	1. juli
32. Sammenstille regionenes høringsutkast for vannforvaltningsplaner og tiltaksprogrammer, og gjennomgå høringsutkastene med tanke på harmonisering på tvers av vannregionene og for å sikre at ESA-krav oppfylles.	15. oktober
33. Levere en statusrapport over arbeidet som er gjennomført i vannregionmyndighetene, direktoratsgruppene, samt oppfølging av sektorene i 2014.	15. desember
34. Levere en vurdering av status og muligheter for bruk av naturforvaltningsvilkår i oppfølging av eksisterende vannkraftkonsesjoner.	Etter avtale med departementet
35. Levere et utkast til informasjonsstrategi for vann- og lakseforvaltningen, herunder forslag til videreutvikling av Vann-nett, Vannportalen og den gamle villaksportalen.	15. mars
36. Oversende en oversikt over kunnskapsstatus for truede og verdifulle arter i ferskvann.	15. april
37. Levere forslag til tekst i gjødselvereforskriften på områder som omfattes av forurensningsloven, dvs del II og del III i dagens forskrift. Arbeidet skal skje i samråd med Statens landbruksforvaltning og Mattilsynet.	Etter avtale med departementet

Frodige våtmarker

Nasjonalt mål 3.1 Mangfoldet av våtmarker skal ivaretas eller gjenopprettes innen 2020. Som en del av dette skal det genetiske mangfoldet og viktige økologiske funksjoner og tjenester sikres.

Resultatkrav

38. Følge opp planen for restaurering av våtmarksområder, herunder starte arbeidet med restaurering av våtmarksområder og stimulere til lokalt og regionalt initiativ slik at restaurering finner sted også uten at direktoratet er oppdragsgiver/finansieringskilde.

Føringer

39. Videreutvikle samarbeidet med Norges vassdrags- og energidirektorat og Statens landbruksforvaltning i arbeidet med å ta vare på våtmark, samt øke kompetansen på restaurering i direktoratet, hos fylkesmennene og i sektorene.

Nasjonalt mål 3.2 Et representativt utvalg av våtmarker skal vernes for kommende generasjoner, og verneverdiene i verneområdene skal opprettholdes eller gjenopprettes.

Resultatkrav

40. Arbeide videre med sikte på utvidelse av vernegrensene, og oppdatering av verneforskriftene for prioriterte Ramsar-områder.

Føringer

41. Bistå departementet i oppfølgingen/utviklingen av den fylkesvise verneplanen for myr i Finnmark, og følge opp arbeidet med Åkersvika Naturreservat i tråd med oppdragsbrev fra 2013.

Oppdragsliste 2014 for resultatområde 3 Frodig våtmark

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
42. Levere en vurdering og gjennomgang av de 300 kartlagte restaureringslokalitetene med anbefaling om hvilke lokaliteter som bør prioriteres først. Et viktig kriterium for prioriteringen er lokaliteter der restaurering har lav kostnad og stort potensial for bedring i økologisk status.	1. oktober

Mangfoldige skoger

Nasjonalt mål 4.2 Areal brukt til skogbruk skal være bærekraftig forvaltet innen 2020.

Føring

43. Bidra til at truet naturmangfold og andre viktige naturverdier i skog ivaretas i tillegg til klimahensyn i strategien Skog 22.

Nasjonalt mål 4.3 Et representativt utvalg av naturtyper i skog skal vernes for kommende generasjoner, og verneverdiene i verna skogsområder skal opprettholdes eller gjenopprettes.

Resultatkrav

44. Frivillig skogvern på privat grunn: Videreføre arbeidet med vern av områder med hovedfokus på områder som har vært lenge i prosess, og på å inngå nye avtaler for områder med viktige verneverdier.
45. Kartlegge potensielt verneverdige skogområder på Statskog SFs grunn og i prestegårdsskoger.

Føringer

46. Sørge for god budsjettstyring av skogvernarbeidet, bl.a. slik at tilgjengelig bevilgning på posten er brukt ved årets slutt.

Nasjonalt mål 4.6 Det skal årlig være 65 ynglinger av gaupe, 13 ynglinger av bjørn, 3 ynglinger av ulv og 850 – 1200 hekkende par av kongeørn.

Føring

47. Bidra i utarbeidelsen av faggrunnlag på ulv, jf. rovviltforliket 2011 pkt 4.1-4.3 og vurdering av nytt bestandsmål for ulv.

Nasjonalt mål 4.7 Vesentlige uheldige følger for naturmangfoldet i skog av fremmede organismene skal unngås.

Føringer

48. I samarbeid med Sverige, arbeide for å hindre etablering av mårhund i Norge.

Oppdragsliste 2014 for resultatområde 4 Mangfoldige skoger

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
49. Levere statusrapport om kurstilbud til kommunale fellingslag og lisensjegere og i hvilken grad disse benyttes, samt statusrapport om utvikling av jaktkurs på gaupe, jerv og ulv. Lever notat som viser alternative muligheter, samt kostnader for obligatorisk kursing av alle deltakere i kommunale fellingslag.	1. oktober
50. Levere oversikt over utviklingen for de ulike rovviltartene knyttet til skadeskyting av rovvilt, inkludert data fra innhenting av nødvendig informasjon fra skuddplasser	31.oktober
51. Levere forslag til mandat og sammensetning av utvalg som skal evaluere regional forvaltning og regionale bestandsmål innen 2016, jf. rovviltforliket pkt 2.1.9.	1. februar
52. Levere forslag til utfyllende retningslinjer for fastsettelse av regionale forvaltningsplaner for rovvilt - i tråd med rovviltforliket, herunder kravet om tydelig soneforvaltning.	1. juni
53. Levere rapport som utreder og foreslår alternative helhetlig løsninger for den fremtidige hjorteviltforvaltningen.	1. mars
54. Levere forslag til endringer i erstatningsforskriften for husdyr (i tråd med tidligere oppdrag), og basert på gjennomført høring slik at denne kan fastsettes i god tid før beitesesongen 2014.	1. februar
55. Levere statusoversikt på dagens jaktbare småvilt, herunder dagens utfordringer og behov for videre satsninger samt iverksatte tiltak og fremtidige behov for tiltak (forskning, forvaltning, informasjon osv).	1. desember
56. Levere en vurdering av bestandsutvikling og forslag til framtidig forvaltning av kongeørn.	1. februar
57. Levere oversikt over frivillig-vern områder som er i prosess.	1. mars

58. Utarbeide strategi for en eventuell opptrapping av skogvernet som omtalt i Prop 1 S (2013 – 2014), herunder identifisere ”flaskehalsen” for god framdrift og effektiv bruk av midlene og foreslå hvordan disse kan løses, samt vurdere om arbeidsmåtene i skogvernet bør endres eller forenkles ved en opptrapping Strategien bør vurdere alternative årlige bevilgningsnivå på hhv. ca 300-400 mill.kr. og ca. 600-700 mill. kr.	1. mai
59. Vurdere hvordan framdriften i arbeidet med vern av skog på statsgrunn som involverer allmenningsstyrer og fjellstyrer kan bedres, inkludert å foreslå eventuelle endringer av rammene for arbeidet.	1. juni
60. Levere tilråding om skogvern.	1. september
61. Levere rapport om statistikk knyttet til behandling av søknader etter forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål.	1. mars

Storslått fjellandskap

Nasjonalt mål 5.2 Et representativt utvalg av naturtypene i fjellet skal vernes for kommende generasjoner, og verneverdiene i verna fjellområder skal opprettholdes eller gjenopprettes

Resultatkrav

62. I samarbeid med fylkesmannen, sørge for utarbeidelse av 30 nye forvaltningsplaner for prioriterte verneområder (alle hovedøkosystemene).
63. Vurdere om det nå er grunnlag for å gjenoppta arbeidet med verneplanforslaget i Tyssfjord Hellemobotn.

Føringer

64. Bistå departementet i arbeidet med de tre resterende verneforslagene i nasjonalparkplanen, og følge opp verneplanarbeidet for de tilbakeførte arealene i Hjerkinns skytefelt.
65. Sammen med departementet, vurdere hvordan den lokale forvaltningen av verneområdene kan styrkes ytterligere med utgangspunkt i Riksrevisjonens gjennomgang.

Nasjonalt mål 5.5 Villreinen skal opptre i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder i Sør-Norge.

Resultatkrav

66. I samarbeid med fylkesmennene i Oppland og Sør-Trøndelag samt Forsvarsbygg, sørge for overvåking av innhenting av kunnskap om trafikk og ferdselsutvikling på Snøheimvegen og i Hjerkinns/Snøhettaområdet-området i forhold til villreinen

arealbruk. I samarbeid med Fylkesmannen i Oppland, sette i gang en prosess for å finne en praktisk løsning for bussordning på Snøheimvegen fra og med 2014.

Føringer

67. Bidra i arbeidet med å etablere to europeiske villreinregioner i Norge, i slutføring av regionale planer for villreinfjella og videre oppfølging i de kommunale planene.

Nasjonalt mål 5.6 Det skal årlig være 39 ynglinger av jerv.

Se resultatkrav under nasjonalt mål 4.6

Oppdragsliste 2014 for resultatområde 5 Storslått fjellandskap

68. Oversende en fylkesvis oversikt over hvilke reservater, nasjonalparker og landskapsvernområder (alle hovedøkoysystemene) som det nå forligger forvaltningsplaner og/eller skjøtselsplaner for, samt en oversikt med prioritering og framdriftsplan for de områdene som mangler forvaltningsplan.	Etter avtale med departementet
69. Kartlegge og levere rapport om terrengskader ved bruk av ulike typer terreng-gående kjøretøy. Oppdraget vil bli utdypet i eget oppdragsbrev.	1. desember
70. Levere oversikt over verneforskrifter i nasjonalparker som har regulering av organisert ferdsel som avviker fra gjeldende forskriftsmal, samt utarbeide utkast til endring av disse.	1. juni
71. Kartlegge konflikt mellom nye friluftformer og verneinteresser, samt vurdere i hvilken grad det er mulig å forene friluftslivsinteresser og verneinteresser på dette området. Oppdraget vil bli utdypet i eget oppdragsbrev.	1. april
72. Utarbeide en merkevare- og kommunikasjonsstrategi for nasjonalparker, herunder nasjonalparksentre og alle andre naturinformasjonssentre og kompetansesentre, nasjonalparklandsbyer og -kommuner. Strategien skal omfatte en handlingsdel som følger opp mål og strategier for nasjonalparksentre, naturinformasjonssentre og kompetansesentre, og en 5-årig implementeringsplan.	1. desember
73. Utarbeide besøksstrategi / besøksforvaltning for nasjonalparkene.	1. desember
74. Utarbeide veileder for bred verdiskaping med utgangspunkt i erfaringene fra prosjektet Naturarven som verdiskaper.	1. april
75. Oversende revidert forslag til kandidatområder til Emerald Network.	15. oktober
76. Oversende resultater av trafikk- og ferdselsovervåking i Hjerkinnområdet.	31. desember
77. Levere forslag til en modell for prediksjon av fremtidsscenarioer for den relativt fåtallige og isolerte sørvestlige delbestanden av jerv, gitt dagens bestandsmål og arealdifferensiering.	1. desember

Verdifulle kulturminner og kulturlandskap

6.5 Mangfoldet av naturtyper i kulturlandskapet skal ivaretas eller gjenopprettet innen 2020. Som en del av dette skal det genetiske mangfoldet og viktige økologiske funksjoner og tjenester sikres.

Føring

78. I samarbeid med kulturminne- og landbruksetatene, videreføre utvikling og forvaltning av prosjektet Utvalgte kulturlandskap i jordbruket, herunder drifte sekretariatet, bidra til evalueringen av prosjektet og følge opp arbeidet med felles profilering og rapport. I samarbeid med Riksantikvaren utvikle et system for kartlegging av landskap.

Nasjonalt mål 6.6 Et representativt utvalg av naturtypene i kulturlandskapet skal vernes for kommende generasjoner, og verneverdiene i verna kulturlandskap skal opprettholdes eller gjenopprettet

Føring

79. Samarbeidet mellom Miljødirektoratet og Riksantikvaren skal styrkes og utvikles, både for å utveksle erfaringer og nyttegjøre seg hverandres kompetanse. De to direktoratene har felles verdigrunnlag og utfordringer der natur- og kulturarven utgjør to grunnleggende deler av en samlet, helhetlig miljøpolitikk. Viktige områder for samarbeid er:

- Kultur- og naturreise
- Utvalgte kulturlandskap i jordbruket
- Nasjonal strategi for verdiskaping basert på Kultur- og naturarven
- Unescos verdensarvkonvensjon, herunder oppfølging av "Ny helhetlig verdensarvstrategi" og en evt. nominasjon av Svalbard til Unescos verdensarvliste
- Landskap, herunder oppfølging av den europeiske landskapskonvensjonen, landskapsanalyser m.v.
- Tematiske konfliktvurderinger av vindkraftanlegg
- Nasjonale pilegrimssenter
- Friluftslivets år
- Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv

Nasjonalt mål 6.7 Areal brukt til landbruk skal være bærekraftig forvaltet innen 2020.

Føring

80. Delta i evaluering og videreutvikling av "Bondens miljøplan" i samarbeid med andre etater som Riksantikvaren og Statens landbruksforvaltning.

Nasjonalt mål 6.9 Vesentlige uheldige følger for naturmangfoldet av fremmede organismer skal unngås.

Føring

81. Sikre at kontroll- og tilsynsordninger, og annet som er nødvendig før ikraftsetting av forskrift om fremmede organismer, er på plass, og utvikle et søknadssenter for forskriftene om fremmede organismer og utenlandske treslag.

Oppdragsliste 2014 for resultatområde 6 Verdifulle kulturminner og kulturlandskap

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
82. Oversende forslag til nye saksbehandlingsrutiner for behandling av søknader under EUs forordning om genmodifisert mat og fôr. Forslaget skal utarbeides i samarbeid med Mattilsynet.	Etter avtale med departementet
83. Utarbeide informasjon knyttet til nytt regelverk på fremmede organismer, herunder veileder, nettbasert informasjon til ulike målgrupper og faktaark for forbudsarter. Et eventuelt rundskriv med vilkår for bestemte aktiviteter/virksomheter utarbeides i samråd med departementet.	1. november
84. Levere forslag til overordnet informasjonsstrategi for fremmede organismer (2014 – 2015) .	1. mars
85. Levere en oversikt over de mest skadelige fremmede artene og hvilke tiltak som finnes for å bekjempe eller kontrollere disse, herunder også kartleggings- og informasjonsarbeid. Oversikten skal også belyse hvor det eventuelt er behov for å iverksette nye tiltak og styrke virkemidlene.	1. oktober
86. Sammen med Riksantikvaren levere en kort rapport på status i samarbeidet mellom SNO og kulturminnemyndighetene, og eventuelt foreslå tiltak for forbedringer.	1. april

Aktivt friluftsliv

Nasjonalt mål 8.1 Alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende, trivselskapende og miljøvennlig aktivitet i nærmiljøet og ellers i naturen.

Resultatkrav

87. Sette i gang arbeid med tellinger og spørreundersøkelser i utvalgte, statlig sikrede friluftslivsområder og ferdselsårer, med formål å bedre kunnskapen om bruken av områdene og ferdselsårene.
88. Ivareta prosjektlederansvaret for planlegging og gjennomføring av Friluftslivets år 2015, der FRIFO har ansvaret for den daglige ledelsen av året. Miljødirektoratet skal forestå utlysning og behandling av søknader på grunnlag av tilsagnsfullmakten med tanke på tiltak som skal gjennomføres og utbetales i 2015.

89. Følge opp ny forsøksordning med snøskuterløyper for fornøyleskjøring, herunder veiledning av kommuner mv. og iverksette og følge opp evaluering av nye regler og ny forsøksordning med snøskuterløyper for fornøyleskjøring.

Føringer

90. Følge opp føringer i Nasjonal handlingsplan for statlig sikring og tilrettelegging av friluftslivsområder, og følge opp relevante føringer i Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv, herunder videreføre nærmiljøatsingen med sikte på å innhente grunnlag for erfaringsoverføring til landets kommuner innen utgangen av 2015.

Nasjonalt mål 8.2 Områder av verdi for friluftsliv skal sikres og forvaltes slik at naturgrunnlaget blir ivarettatt.

Resultatkrav

91. Sette i gang arbeidet med å utvikle et elektronisk opplæringsystem om statlig sikring av friluftslivsområder for kommuner og interkommunale friluftsråd, utarbeide veiledningsmateriale som sikrer god forvaltning av naturmangfold, kulturminner og bygninger i de statlig sikrede friluftslivsområdene, og sette i gang prosjekt for å effektivisere den løpende forvaltningen av de statlig sikrede friluftslivsområdene.

Nasjonalt mål 8.3 Allemannsretten skal holde i hevd.

Føring

92. Bidra i Statens kartverks arbeid med en nasjonal forvaltningsløsning for stier og løyper.

Oppdragsliste 2014 for resultatområde 8 Aktivt friluftsliv

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
93. Utarbeide forslag til et flerårig prosjekt med formål at flest mulig kommuner i hele landet kartlegger og verdsetter sine friluftslivsområder. Prosjektet skal ledes av Miljødirektoratet.	15. mars
94. Utrede hvordan staten kan innrette sikringsordningen for bedre å kunne sikre også viktige friluftslivsområder med bebyggelse.	1. desember
95. Utrede om dagens modell for drift av de statlig sikrede friluftslivsområdene i kystsonen bør justeres eller endres. Arbeidet skal skje i samråd med berørte myndigheter, herunder fiskeri- og kystforvaltningen, skjærgårdstjenesten i Oslofjorden og Skjærgårdsparkene på Sørlandet og Vestkystparken.	1. desember
96. Levere vurdering av behovet for nødvendig tilrettelegging i alle statlig sikrede friluftslivsområder.	Etter avtale med departementet
97. I samråd med Politiet og evt. andre berørte myndigheter, levere evaluering av vannscooterforskriften. Arbeidet settes i gang etter sesongslutt.	1. desember
98. Levere faggrunnlag for utvalgte områder og forslag til tiltak for en styrking av friluftslivet som kan inngå i en stortingsmelding om friluftsliv.	Etter avtale med departementet

Giftrikt miljø

Nasjonale mål:

9.1 Utslipp og bruk av kjemikalier som utgjør en alvorlig trussel mot helse og miljø skal kontinuerlig reduseres, med intensjon om å stanse utslippene innen 2020.

9.2 Risiko for at utslipp og bruk av kjemikalier er årsak til skade på helse og miljø skal minimeres.

Resultatkrav

99. Følge opp det norske forslaget på den globale miljøgiften deka-BDE i Stockholm-konvensjonen.

100. Sikre tilstrekkelig tilsyn og kontroll med helse- og miljøfarlige kjemikalier, og gi særlig prioritet til tilsyn med produkter beregnet på barn.

Føringer

101. I samarbeid med Tyskland, bidra til norsk restriksjonsforslag på miljøgiften PFOA.

102. Vurdere og følge opp muligheter for å styrke europeisk og globalt regelverk for å regulere miljøgifter og andre helse- og miljøfarlige kjemikalier.

103. Ha særlig fokus på kunnskapsoppbygging og muligheter for bedre regulering av nanomaterialer, hormonforstyrrende stoffer og kombinasjonseffekter.

Nasjonale mål:

9.3 Spredning av miljøgifter fra forurenset grunn skal stanses eller reduseres vesentlig. Spredning av andre helse- eller miljøfarlige kjemikalier skal reduseres på bakgrunn av en konkret risikovurdering.

9.4 Sedimenter i sjø som er forurenset med helse- og miljøfarlige kjemikalier skal ikke medføre fare for alvorlige forurensningsproblemer.

9.5 Utslipp, risiko for utslipp og spredning av radioaktive stoffer som kan være årsak til helse- og miljøskader skal holdes på lavest mulig nivå. Alt radioaktivt avfall skal håndteres forsvarlig på godkjent måte.

9.6 Veksten i mengden avfall skal være vesentlig lavere enn den økonomiske veksten.

9.7 Det tas sikte på at mengden avfall til gjenvinning skal være om lag 80 prosent, basert på at mengden avfall til gjenvinning skal økes i tråd med det som er et samfunnsøkonomisk og miljømessig fornuftig nivå.

9.8. Farlig avfall skal tas forsvarlig hånd om og enten gå til gjenvinning eller være sikret god nok nasjonal behandlingskapasitet

9.9. Genereringen av ulike typer farlige stoffer skal reduseres innen 2020 sammenliknet med 2005-nivå

Føringer

104. Prioritere arbeidet med End of Waste-kriterier (for plast og biologisk avfall).

105. Sikre at helse- og miljøfarlige kjemikalier fra sigevann minimeres gjennom arbeid med å styrke overvåkingen av avfallsdeponier.

Oppdragsliste 2014 for resultatområde 9 Giftfritt miljø

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
106. Levere vurdering om ny kunnskap om effekter av blyhagl utenfor våtmarksområder og skytebaner.	1. juni
107. Utarbeide et forslag til plan for å styrke Minamata-konvensjonen om kvikksølv, særlig på atmosfæriske utslipp	1. november
108. Utarbeide forslag til nasjonal gjennomføring av Stockholm-konvensjonens forbud mot HBCD.	30. november
109. Utarbeide konsekvensvurdering som grunnlag for ratifisering av revidert tungmetallprotokoll under LRTAP	13. mai
110. I lys av EU-arbeidet, levere en vurdering av beste måte å redusere bruk av hormonforstyrrende stoffer.	31. juli
111. Levere en vurdering av mikroplast som eksponeringsvei for miljøgifter, den globale effekten av miljøproblemet og internasjonal utvikling i virkemiddelbruk, samt analyse av behov for ytterligere tiltak overfor prosesser og produkter i et livsløpsperspektiv for å unngå økt forurensning av mikroplast i det marine miljøet, jf også arbeid under resultatområde 1 Levende hav og kyst.	Eget oppdragsbrev
112. Levere vurdering av behovet for og innretning av nasjonalt mål 9.9 om farlig avfall	1. juli
113. Levere evaluering om bortfall av forbrenningsavgiften.	1. juli (i tide til budsjett 2015, etter avtale med FIN)
114. Diverse oppdrag knyttet til oppfølging av avfallsstrategien	Egne oppdragsbrev med frister i 2014 og 2015
115. Levere en vurdering om Miljødirektoratet kan fastsette forskrifter som gjennomfører EØS-rettsakter i norsk rett og hvor Klima og miljødepartementet har kompetanse til å fastsette forskrifter uten samtykke fra andre departementer. Delegering av forskriftsmyndighet til Miljødirektoratet kan være aktuelt for gjennomføring av mindre endringer av EØS-rettsakter, der endringene er av mer teknisk karakter og hvor endringene ikke medfører konsekvenser av stor betydning for berørte parter.	1. november
116. Levere en vurdering og foreslå endringer i ansvars- og arbeidsdelingen mellom departementet og direktoratet som vil gi Miljødirektoratet økt ansvar og engasjement i oppfølging av konvensjonene og annet internasjonalt arbeid på kjemikalier og farlig avfall. Oppdraget spesifiseres mer i eget oppdragsbrev.	1. november

Ren luft

Nasjonalt mål 10.1 Helse og miljø skal ikke ta skade av luftforurensning fra SO₂, NO_x, VOC, ammoniakk eller partikler.

Føring

117. Bidra med nødvendig faglig grunnlag for valg av tiltak og virkemidler som sikrer at Norge overholder internasjonale forpliktelser om utslipp av nitrogenoksider (NO_x) og ammoniakk, samt bidra med nødvendig faglig grunnlag for revisjon av NEC-direktivet i EØS-avtalen.
118. I samarbeid med Sjøfartsdirektoratet, sørge for at norske forpliktelser i svoveldirektivet om svovelinhold i bunkersolje i norske havner håndheves.

Nasjonale mål:

10.2. Døgnmiddelkonsentrasjonen av svevestøv (PM₁₀) skal ikke overskride 50 µg/m³ mer enn 7 dager pr. år.

10.3 Timemiddelkonsentrasjonen av nitrogendioksid (NO₂) skal ikke overskride 150 µg/m³ mer enn 8 timer pr. år.

10.4 Det skal ikke være forbruk av følgende ozonreducerende stoffer: HKFK, halon, KFK, tetraklormetan, metylkloroform og HBFK.

10.5 Støyplager skal reduseres med 10 prosent innen 2020 i forhold til 1999. Antall personer som utsettes for over 38 dB innendørs støynivå skal reduseres med 30 prosent innen 2020 i forhold til 2005.

Føring

119. Bistå departementet i en eventuell forvaltningsrevisjon av myndighetenes arbeid med å sikre god lokal luftkvalitet, samt mulig oppfølging i forbindelse med ESAs vurdering av unntakssøknad for grenseverdiene for NO₂ og prosess knyttet til spørsmål om Norges overholdelse av forpliktelsene etter luftkvalitetsdirektivet (letter om formal notice). Miljødirektoratet skal i tillegg følge opp kommunenes arbeid med tiltaksutredninger.

Oppdragsliste 2014 for resultatområde 10 Ren luft

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
120. Sammen med andre etater og sentrale aktører, gjennomføre analyse av hvilke tiltak Norge bør gjennomføre for å overholde de internasjonale NO _x - og ammoniakk-forpliktelsene.	Innen sommeren 2014, jf. omforent arbeidsplan (frist for ammoniakk vil bli spesifisert etter dialog)
121. Utarbeide utkast til rapporter til Implementeringskomiteen under LRTAP-konvensjonen om Norges utslipp av NO _x og ammoniakk i 2012	1. mars
122. Levere forslag til langsiktige nasjonale mål knyttet til helse, og reviderte grenseverdier for lokal luft, jf oppdragsbrev av 5. mai 2011 og etterfølgende kontakt.	Etter avtale med departementet

Avhengig av anbefalingene, eventuelt utarbeide forslag til endring i grenseverdiene i forurensningsforskriftens kapittel 7,	
123. Videreutvikle og levere forslag til beregningsverktøy for lokal luftkvalitet, herunder utvikle tekniske løsninger og oppdaterte utslippstall.	31. desember
124. Levere forslag til veiledning til ”Retningslinjer om behandling av luft i arealplanlegging”.	Etter avtale med departementet
125. Som del av arbeidet med å nå målet om støyreduksjon for de som er mest støyutsatt, levere forslag til endring av forurensningsforskriften kapittel 5 om innendørs støy.	Etter avtale med departementet
126. Ferdigstille forslag til forskriftsregulering av eldre skytebaner.	31. desember

Stabilt klima

Nasjonale mål:

11.1 Norge skal være karbonnøytralt i 2050.

Nasjonale mål:

11.3 Norge skal overoppfylle utslippsforpliktelsene sine med 10 prosentpoeng til 9 prosent under 1990-nivå.

11.4 Norge skal fram til 2020 ta på seg en forpliktelse om å kutte de globale utslippene av klimagasser tilsvarende 30 prosent av Norges utslipp i 1990.

Føringer

127. Som nasjonalt knutepunkt for FNs klimapanel skal Miljødirektoratet legge særlig vekt på å sikre forståelig og politikkrelevant utforming av klimapanelets femte hovedrapport, samt legge til rette for og koordinere lanseringen av denne. Videre skal det arbeides for at resultatene fra rapporten brukes som grunnlag for forhandlingene om ny klimaavtale i 2015. Bidra med faglig underlag til departementets arbeid med tiltaksanalyser og virkemiddelutvikling. Videreutvikling av databasen Klimatall til et godt verktøy for tiltaksanalyser for alle sektorer og for ulike tidshorisont er en viktig del av dette arbeidet.
128. Tilrettelegge for revisjonsprosessene av Norges sjette National Communicat og Norges første Biennial Report – som forventes i 2014.
129. Følge opp forslaget til handlingsplan for kortlevde klimadrivere, inkludert å oppdatere utslippsregnskapet på black karbon og å bistå med nødvendige tilleggsanalyser.
130. Bistå departementet og delta i transportetatens arbeid med å utvikle virkemidler i by som bidrar til å nå målet fra klimaforliket om at veksten i persontransport i storbyområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange. Dette bør ses i sammenheng med arbeidet på lokal luftkvalitet. Direktoratet skal ha god oversikt over ulike virkemidler som er relevante for måloppnåelse.

Nasjonalt mål 11.6 Samfunnet skal forberedes på og tilpasses klimaendringene.

Resultatkrav

131. Miljødirektoratet overtar rollen (fra DSB) med å bistå departementet med å tilrettelegge regjeringens helhetlige arbeid med klimatilpasning. I 2014 vil arbeidet særlig være knyttet til oppfølgingen av Meld. St. 33 (2012-13) Klimatilpasning i Norge. Som ledd i dette skal direktoratet styrke sitt arbeid med klimatilpasning på berørte fagområder, herunder vann- og avløpsområdet (overvann), naturforvaltning og forurensning. Miljødirektoratet må i sitt arbeid med klimatilpasning sørge for å involvere berørte direktorater og fagmiljøer. Miljødirektoratet skal innen utgangen av året rapportere til departementet status for gjennomføringen av overflytting av ansvarsområder. Klimaframskrivninger og råd må oppdateres jevnlig i forbindelse med FNs klimapanelers hovedrapporter, og alle berørte fageter skal involveres. Samordne og gi samlet råd til departementet om hvilke prognoser for havnivåstigning som bør legges til grunn for planlegging i ulike deler av landet.

Føringer

132. Delta i sekretariatet for lovutvalget som skal opprettes for å vurdere rammebetingelsene for kommunenes håndtering av overvann.

133. Utvikle og drifte nettstedet klimatilpasning.no

Oppdragsliste 2014 resultatområde 11 Stabilt klima

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
134. Utarbeide strategi for klimainformasjon rettet mot befolkningen og andre sentrale målgrupper.	1. september
135. Utarbeide handlingsplaner for hvordan bevaring og restaurering av hhv. intakte våtmarker og gammelskog kan bidra til økt karbonlagring, til å redusere risikoen for flom, ras og skred og til å bevare naturmangfoldet.	1. oktober
136. Levere forslag til forskrift om forbud mot fyring med fossil olje med konsekvensutredning etter nærmere avtale med departementet.	Eget oppdragsbrev
137. I tilknytning til oppfølging av skogtiltakene i klimaforliket, levere faglige vurderinger om skoggjødsling og vern av skog som klimatiltak.	Skoggjødsling: 28. februar. Skogvern: medio juni Egne oppdragsbrev
138. Levere utredning som vurderer konsekvensene på kort og lang sikt av lave kvotepriser, og konsekvensen av den usikkerheten som er knyttet til karbonpriser framover regionalt og globalt.	Første kvartal 1. februar Eget oppdragsbrev
139. Levere innspill i arbeidet med statlige planretningslinjer for klimatilpasning i regionale og lokale myndigheters samfunns- og arealplanlegging.	Høst 2014
140. Utarbeide en faglig vurdering av byområdenes måloppnåelse på miljø og klima med utgangspunkt i Vegdirektoratets gjennomgang av eksisterende konseptutvalgsutredninger (KVUer).	Etter avtale med departementet

<p>141. Levere faglige innspill til arbeidet med neste NTP 2018 – 2028, herunder føringer og utredningsbehov i retningslinje 1 og 2. Det er særlig relevant å bidra til at klimamålene integreres i NTP.</p>	<p>Etter avtale med departementet</p>
<p>142. Partsmøtet til Kyotoprotokollen har bedt parter med utslippsforpliktelse i andre forpliktelsesperiode om innen 20. april 2014, å sende inn informasjon om 1) vurderinger knyttet til eget ambisjonsnivå for andre forpliktelsesperiode, 2) framgang i å gjennomføre forpliktelsene under andre forpliktelsesperiode, og 3) de sist oppdaterte framskrivningene for perioden fram til 2020. Miljødirektoratet skal levere utkast til punkt 2 og 3.</p>	<p>Frist til Klimasekretariatet er 30. april 2014. Utkast skal leveres i god tid før dette.</p>
<p>143. Levere faglig grunnlag for utforming av forpliktelse for Norge i ny klimaavtale for perioden etter 2020. Følgende innspill skal leveres:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vurdering av utvikling i internasjonale karbonmarkeder etter 2020, eventuelt gjennom ekstern bistand. - Effekt av nåværende virkemidler utover 2020. - Implikasjoner for Norge i ny klimaavtale ved ulike tilnærminger for bokføring av utslipp, opptak og lagring av karbon i skog. - Framskrivninger og vurdering av ytterligere virkemidler som gir utslippsreduksjoner på lengre sikt (tidshorisonter 2025-2030-2050) og som kan bidra til lavutslippsutvikling. 	<p>Fristene for de ulike deloppdragene kommer i endelig tildelingsbrev</p>
<p>144. Som del av arbeidet med å forberede overgangen til utslippsregnskap i 2015 som er basert på nye retningslinjer for utslippsrapportering, levere faglig grunnlag for beregning av tildelt utslippsmengde under Kyotoprotokollen for perioden 2013-2020.</p>	<p>Frist til ”report to facilitate the calculation of the assigned amount” er 15. april 2015.</p>
<p>145. Levere vurdering av andre lands indikative utslippsforpliktelser etter 2020, herunder hvilke utslippsreduksjoner de står for hver for seg og samlet, og hvilken tilleggsinformasjon som eventuelt er nødvendig for å belyse dette.</p>	<p>Etter avtale med departementet</p>
<p>146. Levere forslag til hensiktsmessig veiledningsmateriell til SPR for klima- og energiplanlegging i kommunene.</p>	<p>Etter avtale med departementet</p>
<p>147. Utarbeide en rapport som vurderer klimaendringenes påvirkning på naturmangfoldet (på økosystemnivå) i Norge i lys av utslippsbanene skissert av FNs klimapanel. I den grad etaten har ressurser til det bør tiltak og virkemidler for å ivareta naturmangfoldet i et klima i endring også vurderes.</p>	<p>31. desember</p>

Internasjonalt samarbeid

Nasjonalt mål 1. Norge skal være en pådriver for at EUs politikk- og regelverksutvikling, internasjonale avtaler og samarbeidsorgan på miljøområdet, herunder FNs miljøprogram UNEP og UNESCO, og rammevilkår for handel og investeringer bidrar til høye miljøkrav og fremmer en bærekraftig utvikling.

Resultatkrav

148. Styrke og målrette EU/EØS-arbeidet i direktoratet i tråd med Klima- og miljødepartementets strategi for påvirkning overfor EU. Det forventes at etaten styrker kompetansen og rutinene i EØS-arbeidet.

Føringer

149. Innføre nordisk ministerråds nye rutiner og verktøy og sørge for god forankring internt i direktoratet for målrettet og effektiv gjennomføring av det nordiske miljøhandlingsprogrammet for 2013 – 2018.
150. Bidra med faglig ekspertise og erfaringer i miljøforvaltningens innspill i forhandlingene om neste periode med EØS-midler, og vurdere etatens involvering i nye programmer og prosjekter.

Nasjonalt mål 2. Utviklingspolitikken og samarbeidet med utviklingsland skal bidra til en grønnere utvikling, og oppbygging av kapasitet og kompetanse til å forvalte miljø- og naturressurser.

Resultatkrav

151. Starte arbeidet med å tilrettelegge for en statusgjennomgang i Norden ift naturmangfold og økosystemtjenester. Dette vil gi grunnlag for innspill til den globale utredningen under Naturpanelet som skal ferdigstilles i 2018.
152. I løpet av 2014 få på plass en avtale mellom Naturpanelets hovedsekretariatet i Bonn og del-sekretariatet i Trondheim som har ansvaret for å understøtte panelets arbeid med kapasitetsbygging, samt bidra i Norges pådriverrolle for å iverksette Naturpanelets arbeid nasjonalt og internasjonalt.

Føring

153. Under programmet Olje for utvikling (OfU) skal gjennomføring av samarbeidet med land med institusjonsavtale prioriteres. Dernest skal direktoratet bidra til samarbeid med andre land der samarbeidet har en helhetlig profil.

Nasjonalt mål 3. Negativ menneskelig påvirkning og risiko for påvirkning på miljøet i nord- og polarområdene skal reduseres.

Føring

154. Lede og bidra i prosjekter i arbeidsprogrammet for det norsk-russiske miljøvernssamarbeidet 2013-2015 og lede prosjekter under ACAP (sot fra fyring i arktiske land), AMAP (regionstudie klimatilpasning Barents) og CAFF (biodiversitet i Arktis).

Oppdragsliste 2014 for virkemiddelområde Internasjonalt samarbeid

155. Levere bidrag til posisjoner i forbindelse med møtet i Ad Hoc Open-ended Working Group on Review of Implementation under konvensjonen om biologisk mangfold 16. – 20. Juni 2014.	1. juni
156. Levere bidrag til posisjoner i forbindelse med det 18. møtet i vitenskapskomiteen under konvensjonen om biologisk mangfold 23.-27.juni.	1. juni.
157. Levere bidrag til norske posisjoner til neste møte i den mellomstatlige komiteen under Nagoyaprotokollen.	1. februar
158. Levere bidrag til posisjoner i forbindelse med det 12. partsmøtet under Konvensjonen om biologisk mangfold 6.-17. oktober 2014.	Etter avtale med departementet.
159. Levere bidrag til posisjoner i forbindelse med det 7. partsmøtet under Cartagena-protokollen for GMO 29. september til 3. oktober 2014.	1. september.
160. Levere supplerende innspill til den 5. nasjonalrapporten under Konvensjonen om biologisk mangfold	Avtales nærmere med departementet
161. Levere bidrag til posisjoner i forbindelse med UNEPs UNEA i juni 2014.	Avtales nærmere med departementet
162. Levere forslag til norske eksperter til de ulike miljø-evalueringsproduktene som Naturpanelet skal levere i henhold til arbeidsprogrammet.	1. mars
163. Levere oversikt over landbaserte utslipp av svart karbon og metan i norsk del av Barentsregionen (Nordland, Tromsø og Finnmark), samt en oversikt av muligheter for reduksjon av disse utslippene. Leveransen skal foreligge på engelsk.	1. november
164. Levere forslag til oppfølging av anbefalingene i NILUs rapport "Health and environmental impacts in the Norwegian border area related to local Russian industrial emissions", eventuelt som fells norsk-russiske aktiviteter. Forslaget bør også inneholde en vurdering av hvordan og hvilke av anbefalingene kan iverksettes som del av miljøovervåkingen i grenseområdet.	1. februar
165. Forberede og gjennomføre et Arktisk naturmangfoldsymposium for CAFF i november 2014, og levere sluttrapport.	31. desember
166. Levere bidrag til posisjoner i forbindelse med partsmøte under Bernkonvensjonen.	20. november

Miljøforskning, miljøovervåking og Miljøstatus

Føringer

- 167. Oppdatert ”Katalog over miljøvernforvaltningens forskningsbehov 2010-2014” skal brukes konstruktivt og i tide til å spisse problemstillingene/ kunnskapsbehovene til budsjettprioriteringene for 2015.
- 168. Sørge for at Miljøstatus.no innen 1. juni 2014 er oppdatert slik at status på alle de nasjonale målene innenfor resultatområdene 1 – 11 framgår slik at departementet kan benytte dette som grunnlag for statusrapportering til Stortinget på nasjonale mål i budsjettproposisjonen for 2015, samt levere en plan for regelmessig oppdatering av Miljøstatus.no.

Miljøteknologi

Føringer

- 169. Bidra til å følge opp relevant samarbeid med næringsaktører og virkemiddelapparatet på dette området.

Oppdragsliste 2014 for virkemiddelområde Kunnskap

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
170. Levere eventuelle forslag til endringer i sammensetningen av forskningsbevilgningene (forskningsprogrammer, basisbevilgninger m.m) og mellom forskning, overvåking og utredninger innen sitt ansvarsområde.	15. mai
171. Levere forslag til nye forsknings – og overvåkingssatsinger på eget ansvarsområde.	15. desember
172. Utarbeide en rapporteringsplan for oppdatering av data i Miljøstatus.no.	1. juni
173. Utarbeide en oversikt som viser mulige konsekvenser av henholdsvis 10% kutt og 10% økning i overvåkingsbudsjettet (1410.21).	1. oktober
174. Levere et førstegenerasjonssett med indikatorer knyttet til økosystemtjenester basert på det datasettet som ligger til grunn for naturindeksen.	15. desember
175. Levere en faglig vurdering av INONs verdi som indikator for tilstanden i norsk natur, og om det finnes andre alternativer som eventuelt kan erstatte INON, for eksempel satelittovervåking.	1. april

Regelverk

Naturmangfoldloven

Resultatkrav

176. I samråd med Fiskeridirektoratet, iverksette rollen som tildelingsmyndighet for søknader om uttak og bruk av genetisk materiale etter at bioprospekteringsforskriften er trådt i kraft.
177. Utvikle indikatorer og metoder for verdsetting, og metoder for synliggjøring av økosystemtjenester.

Føringer

178. Bidra i utarbeidelsen av veiledningsmateriale til bioprospekteringsforskrift (uttak og bruk av genetisk materiale).

Forurensningsloven

Føring

179. Videreføre arbeidet med å forenkle regelverket innenfor området delegert industri med mer selv bærende krav, og fortsette arbeidet med å utvikle veiledninger til fylkesmannen for å få en mest mulig effektiv og enhetlig myndighetsutøvelse.

Plan- og bygningsloven

Føring

180. Øke kompetansen på bruk av plan- og bygningsloven som verktøy for å ivareta miljøhensyn, og spisse styringssignaler til fylkesmannen om dette.

Arbeid med fornybar energi i Miljødirektoratet

Føringer

181. I samarbeid med departementet, styrke direktoratets og fylkesmannens faglige rolle i vannkraftsaker, og fortsette arbeidet med tematiske konfliktvurderinger ved utbygging av vindkraft (ikke på meldingsstadiet).
182. Følge opp eventuelle EU-dokumenter om og vurdere behovet for norsk oppfølging av EUs veiledning om bærekraftskriterier for fast og gassformig biomasse.
183. Bidra i vurderinger av miljøkonsekvenser av ulike energiteknologier og virkemidler for å fremme fornybar energi, og bidra med faglig underlag for å sette mål for energieffektivisering og vurdere virkemidler.

Miljøvedtaksregisteret

Resultatkrav

184. Opprette Miljøvedtaksregisteret og legge eksisterende forskrifter inn i registeret innen 1. april 2014. Informere allmennheten og forvaltningsorganer om registeret, og veilede forvaltningsorganer om registrering. Foreta stikkprøver mv. og følge opp manglende eller mangelfull registrering.

Økonomistyring

Føringer

185. Lønn til faste ansatte skal utbetales over kap. 1420 post 01. Utbetaling av lønn til fast ansatte over kap. 1420 post 21 skal avvikles så raskt som mulig.
186. I løpet av våren 2014 vil departementet utarbeide rutiner for håndtering av innsideinformasjon, og vil komme tilbake til etatene med en egen sak på dette i løpet av 1. halvår, etter at departementet har gjennomført sitt eget arbeid.

Fellesføring fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet, jf rundskriv P-6/2013 fra FAD

Resultatkrav

187. Alle statlige virksomheter skal i 2014 arbeide med fjerning av ”tidstyver”. Det vil si effektivisering av egen drift, regelforenkling og andre gjennomførte forenklingstiltak i egen virksomhet og overfor innbyggere, næringsliv og offentlige virksomheter. Miljødirektoratet kan henvende seg til Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) for bistand i dette arbeidet. Miljødirektoratet skal rapportere på dette i årsrapporten for 2014.

Administrasjon

Føringer

188. Rapportere til departementet på punktene som krever rapportering under overskriften Administrasjon i instruksene.

Oppdragsliste 2014 for virkemiddelområde Regelverk

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
189. Fortsette arbeidet med å ferdigstille <i>påbegynte</i> faggrunnlag for arter og naturtyper som kan være aktuelle for henholdsvis prioriterte arter og utvalgte naturtyper, og levere faggrunnlag og forslag til forskrift til departementet for arter og naturtyper som etaten mener bør bli prioriterte arter og utvalgte naturtyper. Forslagene leveres etter hvert som de ferdigsstilles.	31. desember
190. Levere en vurdering av miljøeffektene ved ulike typer fornybar kraftproduksjon etter 2020, og mulige virkemidler for å fremme fornybar energi.	Etter avtale med departementet
191. Levere forbruksrapport på belastningsfullmakter som er gitt til fylkesmennene over kap. 1410, post 21. Det skal oversendes en oversikt over hva som er belastet på fullmaktene.	Innen 6. januar 2015.
192. Utarbeide en gevinstrealiseringsplan for sammenslåingen av Direktoratet for naturforvaltning og Klima- og forurensningsdirektoratet.	30. april
193. Levere en strategi for kommunikasjon av naturmangfoldverdier og verdier av økosystemtjenester. Ref bestillingsbrev 23.12 2013	1. juni
194. Utarbeide veiledningsmateriale om meldepliktige jord- og skogbrukstiltak, jf. naturmangfoldloven § 54 og § 55.	Etter avtale med departementet
195. Sende ny CITES-forskrift på høring, sammenstille høringsuttalelser og skrive tilrådning til departementet.	Etter avtale med departementet

196. Oversende tilråding etter nasjonal høring, og etter SPS-høring og EØS-høring av forskrift om innførsel og utsetting av fremmede organismer.	1. april
197. Revidere veileder for fritidsbebyggelse.	31. desember
198. I samarbeid med MD, utarbeide standardiserte retningslinjer til fylkesmannen for utarbeidelse av tematiske konfliktvurderinger ved utbygging av nye vannkraftprosjekter. Departementet vil i dialog med Miljødirektoratet fastsette rammen for arbeidet.	Etter avtale med departementet
199. Identifisere viktige kunnskapshull knyttet til utbygging av fornybar energi, som f eks systematisk kunnskap om viktige nasjonale fugletrekk og konsekvenser av vindkraft på fugletrekk. Departementet vil i dialog med Miljødirektoratet fastsette rammen for arbeidet.	Etter avtale med departementet
200. I samarbeid med departementet og deltakere fra enkelte Fylkesmannsembeter, utvikle en faglig norm for hvordan miljøvernforvaltningen skal vurdere samlet belastning av nye inngrep knyttet til fornybar energiproduksjon (både for enkeltsaker og summen av flere utbygginger i et område). departementet vil i dialog med Miljødirektoratet fastsette rammen for arbeidet.	Etter avtale med departementet
201. Levere en vurdering av metoder for faglige minimumskriterier for fastsettelse av miljøtilpasset minstevannsføring Departementet vil i dialog med Miljødirektoratet fastsette rammen for arbeidet.	Etter avtale med departementet
202. Utarbeide veiledning knyttet til kriterier for vurdering av vesentlige virkninger (nåværende §4, ny §5) i forskriften om konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven)	Etter avtale med departementet
203. Levere forslag til en faglig metodikk og ressursbehov for etablering av en landsdekkende database for fosser som landskaps- og økosystemelement.	Etter avtale med departementet Eget oppdragsbrev
204. Levere en vurdering av dagens praksis knyttet til fastsettelse av vilkår om minstevannføring i små vannkraftprosjekter (1 – 10MW).	Etter avtale med departementet Eget oppdragsbrev
205. Utrede forslag til endring av staffebestemmelsene i produktkontrollloven og forurensningsloven, forslag til nye hjemler i produktkontrollloven og forurensningsloven til å ilegge overtredelsesgebyr og forslag til endring av produktkontrollovens reaksjonshjemler.	31. desember
206. Utarbeide/revidere regelverk for forvaltning av tilskuddsposter under kap. 1420 på forurensningsområdet. Dette gjelder postene 69, 74 og 79. Direktoratet bes oversende utkast til oppdatert regelverk iht. faglige hensyn, økonomibestemmelsene og omtale i Prp 1. Direktoratet bes vurdere behovet for forskriftsfesting av reglene under hver enkelt tilskuddspost, og eventuelt utforme regelverket som forskrift, herunder gjennomføre ordinær høring. Departementet skal involveres underveis i arbeidet, og eventuelle utkast til forskrift skal godkjennes av departementet før høring gjennomføres. Det tas sikte på at det oppdaterte regelverket får virkning for budsjettåret 2015. Dette innebærer at	1. mai

regelverk/forskrift må være fastsatt før tilskuddsrundskrivet for 2015 legges ut i månedsskiftet oktober/november 2014.	
207. I sammenheng med ny nasjonal strategi for informasjonssikkerhet skal det rapporteres på: <ul style="list-style-type: none"> - Kritisk infrastruktur i egen virksomhet - Forebyggende tiltak i egen virksomhet - Beredskapsplaner og behov for å sette i verk krisehåndtering i egen virksomhet 	4. kvartal
208. Virksomheten skal innføre et system for informasjonssikkerhet (ISMS) som skal legges opp etter kravene til ISO 27001 standarden, i tråd med Nasjonal strategi for informasjonssikkerhet med tilhørende handlingsplan. Systemet med tilhørende dokumentasjonen skal være klart til å tas i bruk innen 1.1. 2017. Virksomheten skal i løpet av første halvår 2014: <ul style="list-style-type: none"> - Sørge for opplæring på ISMS standarden ISO 27001 av ansatte som skal ha ansvar for informasjonssikkerhet i egen virksomhet. - Utarbeide en milepælsplan for ISMS-arbeidet framover. 	Innen 1. juli 2017 2. kvartal 2014
209. Arbeidet med ny IKT-strategi for miljøforvaltningen starter 2. kvartal 2014. Det blir lagt opp til flere runder med diskusjon og innspill fra 3. kvartal 2014.	
210. Levere forslag om forenkling av regelverk eller prosedyrekrav fastsatt av andre som skaper ”tidstyver” for virksomheten.	Sammen med foreløpig årsrapport

6. BUDSJETT OG FULLMAKTER

6.1 Tildeling og budsjettforutsetninger

Tildelte bevilgninger skal disponeres i samsvar med Proposisjon 1 til Stortinget (2013–2014), tilleggsproposisjonen fra den nye regjeringen (Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014)), Stortingets forutsetninger synliggjort gjennom budsjettinnstillingen (Innst. 9 S (2013-2014)) og vedtatt budsjett. Midlene skal for øvrig disponeres i samsvar med bevilgningsreglementet, Reglement og bestemmelser for økonomistyringen i staten, instruks for virksomhets- og økonomistyring og andre regler som er fastsatt for disponeringen av statlige budsjettmidler.

Budsjettet for 2014 følger opp endringer som ble gjort i RNB 2013 i forbindelse med opprettelsen av Miljødirektoratet 1. juli og meddelt gjennom tildelingsbrevet fra departementet til det nye direktoratet av 2. juli i fjor. Kap. 1427/4427 Direktoratet for naturforvaltning, kap. 1426/4426 Statens naturoppsyn og kap. 1441/4441 Klima- og forurensningsdirektoratet er lagt ned og midlene flyttet til nytt kap. 1420/4420 Miljødirektoratet under programkategori 12.20. Kap. 1425 fortsetter som tidligere. Programkategori 12.40 er lagt ned, mens programkategori 12.20 har fått endret sin betegnelse til *Klima, naturmangfold og forurensing*.

Driftsbevilgningen til Miljødirektoratet er redusert med 15 mill. kroner. Fram mot sommeren 2014 skal det utarbeides en gevinstrealiseringsplan for Miljødirektoratet som sikrer at de planlagte målsettingene med sammenslåingen nås. Eventuelle effektiviseringsgevinster i form av redusert bemanningsbehov ved sammenslåing av Direktoratet for naturforvaltning og Klima- og forurensningsdirektoratet skal inngå i denne gevinstrealiseringsplanen og synliggjøres i form av reduserte driftutgifter.

Flere poster har oppdeling på underpostnivå. Stortinget vedtar budsjettet på postnivå. Inndelingene på underpostnivå er derfor kun tentative og omdisponeringer mellom disse trenger ikke vedtak om bevilgningsendring i Stortinget, ei heller godkjenning fra Miljø- eller Finansdepartementet. For underposter som involverer midler til villaks- og vannforvaltning skal departementet involveres før eventuelle omdisponeringer skjer.

Det er fortsatt nødvendig med høyt fokus på tilskuddsforvaltningen. Det skal ikke foretas tilskuddsutbetalinger uten utlysning annet enn der mottakerne er nevnt helt spesifikt i Prop. 1 S. Tilskudd skal bare utbetales fra tilskuddsposter, mens kjøp av varer og tjenester kun skal skje fra driftsposter (og i visse tilfeller investeringsposter) etter prosedyrene i anskaffelsesreglene. Det vises videre til Riksrevisjonens undersøkelse av tilskudd til naturmangfold og friluftsliv som påpekte en del forbedringspunkter. Miljøvernministeren har i sitt brev til Riksrevisjonen av 8. mai i år lovet å følge opp disse, blant annet gjennom føringer i tildelingsbrevet for 2014.

Det er viktig at alle svarbrev fra Miljødirektoratet inneholder opplysninger om klageadgang og begrunnelser ved helt eller delvis avslag. Frister for saksbehandlingstid og tidspunkt for svar til søkere satt gjennom tilskuddsrunskrivnet må overholdes. Vi ber om at direktoratet i brev der fylkesmenn og fylkeskommuner blir delegert midler til forvaltning av tilskuddsordninger minner om nevnte prosedyrer som følger av forvaltningsloven.

Miljødirektoratet skal sikre at strategisk fokus og prioriteringer av oppgavene er i tråd med politiske signaler og økonomiske rammebetingelser. Kravet til effektiv drift og

ressursforvaltning omfatter også antall ansatte. Behovet for personalressurser forårsaket av nye og endrede oppgaver og tiltak skal løses innenfor tildelt ramme.

6.1.1 Kap. 1420/4420 Klima, naturmangfold og forurensning

6.1.1.1 Utgifter kap. 1420

Følgende beløp stilles til disposisjon på kap. 1420

(tall i 1.000 kr)

Kap./Post	Vedtatt bevilgning 2014	Tildeling 2014
1420.01 Driftsutgifter	709 049	705 849
1420.21 Spesielle driftsutgifter	137 224	137 224
1420.22 Statlige vannmiljøtiltak	199 700	197 700
1420.30 Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	44 080	42 080
1420.31 Tiltak i verneområder, <i>kan overføres</i>	55 693	55 693
1420.34 Statlig erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	164 528	164 528
1420.35 Statlig erverv, nytt skogvern, <i>kan overføres</i>	331 091	331 091
1420.39 Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79</i>	23 558	23 558
1420.69 Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i>	39 845	39 845
1420.70 Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i>	20 800	20 800
1420.72 Erstatninger for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslagsbevilgning</i>	150 755	150 755
1420.73 Forebyggende og konfliktdependende tiltak i rovviltforvaltningen, <i>kan overføres</i>	64 600	64 600
1420.74 CO2-kompensasjonsordning for industrien, <i>overslagsbevilgning</i>	243 000	243 000
1420.75 Utbetaling for pant av bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i>	346 320	346 320
1420.76 Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i>	57 000	57 000
1420.77 Forskjellige organisasjoner og stiftelser m.m.	7 149	7 149
1420.78 Friluftsmål, <i>kan overføres</i>	106 588	106 588

1420.79 Oppryddingstiltak, kan overføres, <i>kan nyttes under postene 39 og 69</i>	1 264	1 264
1420.81 Verdensarvsområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	24 700	24 700
1420.82 Tilskudd til prioriterte arter og utvalgte naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	33 089	33 089
1420.84 Internasjonalt samarbeid	1 434	1 434
1420.85 Nasjonalparksenter og andre naturinformasjonssenter, <i>kan overføres</i>	45 700	45 700
SUM KAP. 1420	2 807 167	2 799 967

Tilsagnsfullmakter under kap. 1420: (i 1 000 kr)

Tilsagnsfullmakt post 30	55 000
Tilsagnsfullmakt post 32	3 900
Tilsagnsfullmakt post 35	116 400
Tilsagnsfullmakt post 78	18 000
Tilsagnsfullmakt post 85	2 000

Bestillingsfullmakt under kap. 1420:

Bestillingsfullmakt post 22	40 000
Bestillingsfullmakt post 31	3 000

Fullmakt til å inngå forpliktelser under kap. 1420:

Det kan pådras forpliktelser for framtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd ut over vedtatt bevilgning under postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 182,2 mill. kroner.

Spesielle budsjettforutsetninger:

Post 01:

Midlene under posten består av 01-postene som tidligere lå under kap. 1426 Statens naturoppsyn, kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning og kap. 1441 Klima- og forurensningsdirektoratet. Posten skal dekke lønns- og driftsutgifter i Miljødirektoratet.

For utdyping av sammenhengen mellom kap. 1420 post 01 og inntektspostene under kap. 4420 vises det til omtale i budsjettproposisjonen.

Følgende endringer og føringer er lagt inn:

- 46,4 mill. kroner i lønn og drift av verneområdeforvalterne er flyttet fra posten til kap. 525 Fylkesmannsembetene under Kommunal- og moderniseringsdepartementet. I beløpet ligger 1,027 mill. kroner i kompensasjon for lønnsoppgjøret 2013 og 346 000

kroner i prisjustering.

- I Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) er 15 mill. kroner omdisponert til posten fra post 21 knyttet til lønns- og driftsutgifter for ansatte som tidligere år har vært belastet 21-posten. Hensikten med omdisponeringen er å gi et mer riktig bilde av direktoratets ordinære driftsutgifter, gjøre direktoratets oppfølgingen av disse utgiftene mer praktisk og effektiv, samt rydde opp i problematikken knyttet til ”overhead”.
- Posten er redusert med 15 mill. kroner i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014). I Prop. 1 S (2013-2014) for Klima- og miljødepartementet ble det varslet at det skal utarbeides en gevinstrealiseringsplan for Miljødirektoratet fram mot sommeren 2014. I tilleggsproposisjonen er det uttalt at det er for tidlig å si noe om det samlede effektiviseringspotensialet, men at det legges til grunn at det er mulig å redusere bemanningen noe og dermed redusere bevilgningen med 15 mill. kroner.
- Det er i Prp. 1 S (2013-2014) lagt inn 10 mill. kroner til nye naturveilederstillinger ved nasjonalparksentrene. Disse midlene er i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) tatt ut igjen.
- Posten er økt med 6 mill. kroner til klimatilpasningsarbeidet som blant annet skal benyttes til utvikling av statlig planretningslinjer, og følge opp lokale styresmakter og fylkeskommuner.
- Grunnet økte husleieutgifter og investeringsutgifter i forbindelse med at den delen av Miljødirektoratet som ligger i Oslo flytter til nye lokale i 2014, er det lagt inn 6 mill. kroner.
- Posten er økt med 5 mill. kroner til å styrke tilsyns- og kontrollfunksjonen hos fylkesmennenes miljøvernnavdelinger på forurensningsområdet, jf. tilsvarende økning under kap. 4420 post 06.
- Det er lagt inn 3 mill. kroner til oppfølging, kontroll og evaluering i samband med forslaget til nye regler for motorferdsel i utmark og den nye forsøksordningen i kommunene.
- Til lønn og administrative utgifter i forbindelse med igangsettelse av et prosjekt for å stimulere til kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder, er det lagt inn 0,5 mill. kroner, jf. også omtale under kap. 1420 post 78. Departementet legger til grunn at det ikke er realistisk å få ansatt en person i stillingen før nærmere sommeren, og at midlene derfor er tilstrekkelig for å finansiere stillingen ut året. Vi ber direktoratet i sitt budsjettforslag for 2015 vurdere behovet for en fulltidsstilling til å følge opp prosjektet, og eventuelt foreslå å omdisponere midler fra kap. 1420 post 78 for å dekke utgiftene ved en fulltidsstilling.
- Posten er økt med 2,5 mill. kroner til utvikling og implementering av REACH regelverk og 0,9 mill. kroner til klimagassregnskap.
- Posten er økt med 9 mill. kroner i forbindelse med forventet økning i internasjonale oppdrag (Norad), jf tilsvarende økning under kap. 4420 post 09.
- Posten er redusert med 13 mill. kroner (fra 20 mill. kroner til 7 mill. kroner) som skal gå til videre drift av kompensasjonsordning for CO₂.
- Departementet holder tilbake 3,2 mill. kroner av bevilgningen til arbeid som skal utføres av Folkehelseinstituttet på vegne av Klima- og miljødepartementet.
- Posten er redusert med 2 mill. kroner som i 2013 var satt av til etablering av miljøkommune.no. For 2014 ligger det inne 0,5 mill. kroner til drift av dette fremover.

- Ifm at Riksantikvaren overtar ansvaret for Kongsvold fjellstue (ref brev fra MD av 10.01.13) er det fra posten overført 190 000 kroner til kap. 1429. Dette er utgifter direkte forbundet med betaling fra privat driver av Kongsvold som tidligere ble inntektsført under kap. 4427 post 01. Tilsvarende er inntektene under kap. 4427 flyttet til Riksantikvarens kap. 4429.
- Posten er redusert med 210 000 kroner som er flyttet til kap. 1420 post 84 Internasjonalt arbeid og medlemskap. Midlene benyttes til medlemskap ifm:
 - The European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law (IMPEL).
 - Organization for Economic Co-operation and Development (OECD)
The International Water Association (IWA).
- Posten er redusert med 5,5 mill. kroner ifm tilsvarende reduksjon av inntekter under kap. 4420, post 04. Reduksjonen gjelder sertifiseringsordningen for F-gasser som har hatt lavere aktivitet enn antatt.

Post 21:

Midlene under posten består av bevilgningene under de tidligere 21-postene under kap. 1426 Statens naturoppsyn, kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning og kap. 1441 Klima- og forurensningsdirektoratet.

Posten dekker utgifter til faglige prosjekt som direktoratet utfører. Det vises til omtale av dette i budsjettproposisjonen, men presiseres at omtalen ikke er uttømmende.

- Deler av tjenestekjøpet som Statens naturoppsyn gjør hos Fjellstyrene blir dekt over posten. Tjenestekjøpet fra Statens naturoppsyn til Fjellstyrene omfatter blant annet oppsynstjenester, skjøtsels- og tilretteleggingstiltak i verneområder, skadedokumentasjon i forbindelse med rovdyrtap, naturovervåkning m.v., og blir dekt fra flere poster under Klima- og miljødepartementets budsjett som disponeres av direktoratet. Samlet tjenestekjøp fra direktoratet til Fjellstyrene over disse postene skal i 2014 være på minst 7 mill. kroner. Under post 21 er det lagt inn en prisjustering på 325 000 kroner for det samlede tjenestekjøpet fra Fjellstyrene, Statskog fjelltjenesten og bygdeallmenninger.
- I Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) er 15 mill. kr omdisponert fra 21-posten til post 01 knyttet til lønns- og driftsutgifter for faste ansatte.
- Posten er gjennom Prop. 1 S redusert med 5 mill. kroner av midlene til prioriterte arter og utvalde naturtyper for å gjøre mulig andre prioriteringer i budsjettet. I Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) dette formålet redusert med ytterligere 8 mill. kroner som del av en reduksjon på 10 mill. kroner utover de 15 mill. kroner som er omdisponert til post 01.
- De øvrige 2 mill. kroner av reduksjonen på 10 mill. kroner nevnt over skal tas på utarbeidelse av forvaltningsplaner for verneområder.
- Det er lagt inn 1 mill. kroner til arbeidet mot mårhund og 1 mill. kroner til oppfølging av arbeidet med vannskuter.
- Posten er redusert med 0,2 mill. kroner til delsekretariatet i Trondheim for det globale naturpanelet mens det er lagt inn en styrking på 0,2 mill. kroner til hovedsekretariatet i Bonn under kap. 1400 post 71.
- 2,8 mill. kroner skal benyttes til drift av delsekretariatet i Trondheim under

Naturpanelet.

- I tillegg er posten redusert med 3 mill. kroner til utvikling av REACH-regelverk, med 0,815 mill. kroner til arbeidet med klimagassutslipp fra skog, med 0,8 mill. kroner til arbeidet med miljøgifter, med 2 mill. kroner på Trondheimskonferansen, med 2 mill. kroner på sikring av truede arter - oppfølging av Norsk rødliste, med 2 mill. kroner på sjøfugl og med 1,5 mill. kroner på marin verneplan.
- Det er som nevnt under post 01 bestemt at Riksantikvaren overtar ansvaret for Kongsvold fjellstue. I den forbindelse er kostnader til driften på 2,335 mill. kroner flyttet til kap. 1429 under Riksantikvaren.
- 0,5 mill. kroner for tiltak mot fremmede arter er flyttet til tilskuddspost 76 under kap. 1400.
- Det må fra direktoratets budsjett settes av midler til evaluering av minst en tilskuddsordning i 2014.

Vi gjør oppmerksom på 2 mill. kroner til oppfølging av vannforskriften som tidligere lå under kap. 1441 post 21 sammen med øvrige midler under denne posten er flyttet til kap. 1420 post 21 (ikke til kap. 1420 post 22).

Post 22:

Inndelingen i underposter framgår av Prop 1 S.

- Underpost 1 (kalking) er redusert med 10 mill. kroner.
- Bevilgningen på underpost 2 (Anadrome laksefisk) er styrket med 11,5 mill. kroner. Av disse kommer 10 mill. kroner fra Stortingsbehandlingen av budsjettet og er satt av til bygging av fiskesperre i Driva, jf føring under Nasjonalt mål 2.6. Ytterligere finansieringsbehov for bygging av fiskesperren vil bli vurdert ifm RNB 2014 og i budsjettet for 2015.
- Tildelingen på underposten 2 er samtidig redusert med 2 mill. kroner iht brev fra Finansdepartementet av 17.01.14. I brevet gir Finansdepartementet samtykke til å overskride kap. 1410 post 70 *Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene* mot tilsvarende innsparing under kap. 1420 post 22, underpost 2. Midlene skal brukes til NINAs utgifter ved klassifisering av villaksbestander etter kvalitetsnormen for villaks. Midlene er tildelt NINA i eget brev.
- Fra post 70 er det flyttet 9,7 mill. kroner til underpost 3 (Generell vannforvaltning) for utgiftene til fylkeskommunene for drift av vannregionmyndighetene. Departementet legger til grunn at midlene er unntatt anskaffelsesreglene med henvisning til at kontrakter som innebærer utøvelse av offentlig myndighet kan unntas etter EØS-avtalen artikkel 39, jf § 1-3. k) i forskrift om offentlige anskaffelser. Videre legges det til grunn at det ikke er moms på oppdraget iht. merverdiavgiftslovens § 3-9 om at det ikke skal svares merverdiavgift for omsetning av tjenester som ledd i offentlig tjenesteutøvelse.
- Underpost 3 er i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) styrket med 15 mill. kroner til å gjennomføre flere forbedringstiltak for vannforekomstene i Norge for å følge opp EUs vanddirektiv. Av beløpet skal ca 9 mill. kroner gå til vannovervåkning, ca 3,5 mill. kroner til tiltak mot krypsiv, og ca 2,5 mill. kr til arbeidet med vannforvaltningsplanene, til vannregioner og vannområder.
- I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2013 ble det vedtatt en bestillingsfullmakt

på 40 mill. kroner til å etablere en genbank for bestander av laks og sjøørret i Hardangerfjorden som er truet eller svært sårbare. Siden det gjenstår arbeid før man kan konkludere med forslag til en konkret bevilgning i saken er fullmakten på 40 mill. kroner videreført i 2014. Vi ber direktoratet komme tilbake med forslag til bevilgning for både etablering og drift av anlegget når dette foreligger.

Post 25:

- Bevilgningen er gjennom Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) og budsjettvedtaket i Stortinget fjernet. Miljødirektoratets ordning for frivillig kjøp av klimavoter og posten opphører derfor, jf også kap. 4420 post 02.

Post 30:

- På posten ligger det 2 mill. kroner til vern etter markaloven. Disse midlene holdes tilbake i departementet.
- Av tilsagnsfullmakten er det i motsetning til fra tidligere år ikke holdt tilbake noen del.

Post 31:

- Posten er i Prop. 1 S redusert med 5 mill. kroner og i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) med ytterligere 10 mill. kroner. Gjennom Stortingsbehandlingen ble det lagt tilbake 5 mill. kroner, slik at netto reduksjon er 10 mill. kroner.
- 8 mill. kroner av bevilgningen er i Prop. 1 S satt av som tiltaksmidler til verneområdestyrene. Fordelingen av midlene på posten må imidlertid sees i lys av at bevilgningen gjennom tilleggsproposisjon og Stortingsbehandling ble redusert med ytterligere 5 mill. kroner. Vi ber direktoratet komme tilbake til departementet med et forslag til fordeling av midlene på posten, inkludert midler til verneområdestyrene. Midler til tiltak i regi av verneområdestyrene skal være i tråd med godkjent forvaltnings-/skjøtselsplan for verneområdene og andre relevante styringsdokumenter.
- Til materiellbestillinger (hovedsaklig båtkjøp) er det lagt inn en bestillingsfullmakt under posten på 3 mill. kroner.

Post 32:

- Etter innspill fra DN våren 2013 ble posten fremmet uten bevilgning (men med tilsagnsfullmakt) i 2014 fordi eventuelle utbetalinger vil bli dekket av overført beløp fra 2013.

Post 34:

- I tråd med forventede erstatningsutbetalinger er posten redusert med 57,5 mill. kroner i forhold til bevilgningen under kap. 1427 i 2013. Gjenværende bevilgning inneholder også 4,5 mill. kroner til Færder.
- Etter innspill fra DN våren 2013 har posten i 2014 ikke tilsagnsfullmakt. Dette er i tråd med forventningen om at de fleste erstatningsoppgjørene vil være avklarte og erstatninger utbetalt i 2014.

Post 35:

- Posten er styrket med 100 mill. kroner til skogvern.

Post 39:

- I Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) er posten økt med 4 mill. kroner til mindre

utredninger og oppryddingstiltak som skal legge til rette for mer effektiv og helhetlig gjennomføring av oppryddingsaktiviteter i forurenset sjøbunn fra 2015 og framover.

- Fra posten er det omdisponert 40 000 kroner til kap. 1420 post 84 som skal dekke kontingent til Common Forum on Contaminated Land.

Post 70:

- Fra underpost 3 er det i forbindelse med utgifter til vannregionmyndighetene flyttet 9,7 mill. kroner til post 22.

Post 72:

- Fordelingen av posten på underposter framgår av Prop. 1 S. Fra underpost 1 er det innenfor bevilgningen flyttet 13,2 mill. kroner til underpost 2 i tråd med faktiske utbetalinger for respektive husdyr og tamrein de siste årene.

Post 74:

- Posten er i Prop. 1 S foreslått med bevilgning på 243 mill. kroner som i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) er redusert til 120 mill. kroner. Denne reduksjonen ble reversert gjennom Stortingsbehandlingen, slik at bevilgningen er vedtatt med 243 mill. kroner.

Post 75:

- Bevilgningen for 2014 er økt med ca 65 mill. kroner ut fra nye prognoser for innlevering av bilvrak.

Post 77:

- Tilskuddsposten består av tre tilskuddsordninger slik det framgår av Prop 1 S.

Post 78:

- Posten er gjennom Prop. 1 S styrket med 15,3 mill. kroner, og det er lagt inn en tilsagnsfullmakt på 18 mill. kroner der 15 mill. kroner er til aktiviteter og tiltak i forbindelse med Friluftslivets år 2015 og 3 mill. kroner er til anskaffelser i forbindelse med kjøp og reparasjoner av båter i Skjærgårdstjenesten.
- Til posten ligger flere tilskuddsordninger som er omtalt i Prop 1 S. Det vises til proposisjonsteksten for angivelse av budsjett for hver ordning.
- I forbindelse med Stortingets budsjettbehandling ble posten styrket med ytterligere 3 mill. kroner. Midlene skal fordeles med 1 mill. kroner til FL/friluftsrådene, 1 mill. kroner til FNF, 0,5 mill. kroner til FRIFO og 0,5 mill. kroner til skjærgårdstjenesten.

Post 81:

- Tilskuddsposten består av tre tilskuddsordninger slik det framgår av Prop 1 S. I Prop 1 S er det spesifisert at 9,6 mill. kroner skal gå til verdensarvområder, 7 mill. kroner til kulturlandskap og 7,5 mill. kroner til verdiskaping basert på naturarven.
- Posten ble i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) foreslått redusert med 5 mill. kroner knyttet til verdiskaping. Posten ble i Stortingsbehandlingen økt med 5,6 mill. kroner. 5 mill. kroner skal gå til verdiskaping og 0,6 mill. kroner skal gå til kulturlandskap
- Endelig fordeling på de tre tilskuddsordningene blir dermed 9,6 mill. kroner til verdensarvområder, 7,6 mill. kroner til kulturlandskap og 7,5 mill. kroner til verdiskaping basert på naturarven, inkludert merkevare- og kommunikasjonsstrategi for nasjonalparker (herunder nasjonalparksentre, nasjonalparklandsbyer- og

kommuner).

Post 82:

Inndelingen i underposter framgår av Prop 1 S.

- Posten ble gjennom Prop. 1 S foreslått redusert med 5 mill. kroner i forhold til tilsvarende bevilgning i 2013 for å gjøre mulig andre prioriteringer i budsjettet. Reduksjonen er gjort med 2,5 mill. kroner på hver av underpostene. Gjennom Stortingsbehandlingen ble bevilgningen økt igjen med 5 mill. kroner knyttet til ”Rødlistearter”.

Post 84:

- Til posten er det omdisponert 40 000 kroner fra kap. 1420 post 39 som skal dekke kontingent til Common Forum on Contaminated Land.
- Til posten er det omdisponert 210 000 kr fra kap. 1420 post 01 til følgende organisasjoner utover de som er nevnt i Prop. 1 S:
 - The European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law (IMPEL)
 - Organization for Economic Co-operation and Development (OECD)
 - The International Water Association (IWA)

Post 85:

Bevilgningen ble i Prop. 1 S (2013-2014) økt med 9 mill. kroner til utstillinger og informasjonsarbeid, samt til autorisering av nye sentre. Disse midlene er i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) tatt ut igjen. I Stortingets behandling av budsjettet ble 2 mill. kroner lagt inn igjen. Fordelingen av økningen i Prop. 1 S (2013-2014) fremkom av tabell 7.2, hvor det ble lagt inn 7 mill. kroner ekstra til autoriserte nasjonalparksentre og 2 mill. kroner til autoriserte våtmarkssentre. Reduksjonen på 9 mill. kroner fordeles slik at økningen til autoriserte nasjonalparksentre og våtmarkssentre som ble foreslått i tabell 7.2 i Prop. 1S (2013-2014) reverseres. De 2 mill. kroner som er lagt inn igjen gjennom Stortingets behandling fordeles av Miljødirektoratet til de sentrene hvor direktoratet mener at behovet er størst.

Felles føring for postene 30, 32, 34 og 35

Direktoratet skal ha en tett oppfølging av sikrings- og vernepostene (postene 30, 32, 34 og 35). For vernepostene innebærer dette at direktoratet skal ha et detaljert budsjett i form av et regneark for hver post. Dette regnearket skal være utgangspunkt og referanse for alle rapporteringer fra direktoratet til Klima- og miljødepartementet utover i året og i økonomioppfølging av postene for øvrig. Det skal også være grunnlag for eventuelle behov fremmet i forbindelse med RNB og ny salderingen. Samtidig må det detaljerte budsjettet inneholde prognoser for kommende års budsjett og være grunnlaget for direktoratets innspill til budsjettet for kommende år.

Regnearket skal være:

- fordelt på konkrete områder, og for hvert område angi vernedato eller planlagt verneår, areal og fylke.
- angi kostnadsestimater for hver område, fordelt på erstatning, grensemerking, advokatomkostninger, annonsering/trykking, tinglysning, renter, eventuelle utredningskostnader (må for framtiden bare oppføres i den grad de er riktig å belaste postene) m.m.

- når det gjelder budsjetterte rentebeløp, skal disse ikke føres opp skjønnsmessig, men for hvert område framkomme ved en tydelig matematisk utregning og hvilke forutsetninger utregningen har.
- alle utgifter som tidligere er utbetalt for et område skal kategoriseres iht. ovenstående opplisting og angis per år slik at man for eksempel kan se hvor mye erstatning som er utbetalt i tidligere år, hvor mye advokatomkostninger osv.
- alle endringer i budsjetterte estimater for et område skal forklares og dato for nyvurderingen tre klart fram. Tidligere endringer og forklaringer til disse skal ikke slettes, men bevares i regnearket.
- Dersom betegnelsen på områder skifter navn, må dette tydeliggjøres med nytt og gammelt navn samt gis en forklaring (for eksempel i form av merknader).
- Kansellerte områder skal ikke slettes, men bli stående med null i beløp samt forklaring på hvorfor området er kansellert.
- Når det gjelder nasjonalparkplanen (1427/34) og fylkesvise verneplaner (1427/32) gjelder følgende:
 - alle områder som er fastsatt vernet gjennom stortingsmeldingene om nasjonalparkplanen og de fylkesvise verneplanene, skal ligge i regnearket. For eksempel skal ikke områder som Tretriksrøysa tas ut, for deretter å bli en budsjettmessig overraskelse dersom området settes inn igjen.
 - Alle områder som ikke inngår i det vedtatte målet for verneomfanget fastsatt gjennom de to meldingene skal skilles ut fra de andre områdene og behandles ”under strek”. Sum kostnader for områder innenfor planene skal gå tydelig fram, deretter kostnader for områder utenfor.
 - Det skal være mulig å lese ut fra regnearkene hva opprinnelige kostnadsestimater var, og hvordan disse har endret seg ved ulike tidspunkter (inkludert årsaken til dette), både for hvert område og for planen totalt sett.

Endringer i budsjettet må gjøres på en måte som gjør det mulig å følge disse fra rapportering til rapportering. Nye prosjekter og elementer markeres (for eksempel ved gulmerking). Oversikten må inneholde budsjett og regnskap både i forhold til bevilgning og i forhold til tilsagnsfullmakt. Det er mulig dette må gjøres i to forskjellige oversikter, men sammenhengen mellom disse må bestå av linker mellom tallene som gjør det lett å identifisere hvordan de er regnet ut og gjør at de automatisk er oppdaterte.

De oppdaterte regnearkene skal oversendes MD ved følgende tidspunkter:

- Samtidig med innmelding av tall og forklaringer til statsregnskapet for det foregående året (dvs. alle poster).
- Sammen med direktoratets budsjettforslag for kommende år (alle poster).
- Sammen med direktoratets foreløpige årsrapport per 31.8. Materialet vil da samtidig være grunnlag for eventuelle endringsbehov ifm ny salderingen.

I de tilfeller og for de(n) post(er) direktoratet spiller inn behov for endringer i bevilgning eller tilsagnsfullmakter ifm RNB.

Miljødirektoratet bes være oppmerksom på at Klima- og miljødepartementet vil belaste posten med tinglysningsgebyr i forbindelse med vernevedtak.

Felles føring for postene 39, 69 og 79

Miljødirektoratet må ha en tett oppfølging av opprydningspostene, kap. 1420 postene 39, 69 og 79. Det er utarbeidet excel-ark med prognoser for utbetaling fra postene for inneværende år (2014) og til prosjektene er gjennomført, samt et ark som tilsvarende viser beregninger av fullmakten. Miljødirektoratet har begge disse filene, og de bes fylt ut/revidert og returnert departementet på tidspunkter som passer til departementets budsjettprosess som følger:

- Store, nye satsinger for 2016. Det kommer eget bestillingsbrev fra departementet for store, nye satsinger samlet, om lag i slutten av oktober 2014.
- RNB-prosessen 2014. Det kommer eget bestillingsbrev fra departementet for RNB-prosessen, medio februar 2014.
- Rammefordelingsforslaget 2015. Det kommer eget bestillingsbrev fra departementet for rammefordelingsforslaget samlet, medio mars 2014.
- Sammen med direktoratets foreløpige årsrapport per. 31.8.2014. Materialet vil samtidig være grunnlag for eventuelle endringsbehov ifm nysalderingen.

6.1.1.2 Inntekter kap. 4420

Det forutsettes inntjent følgende beløp under kap. 4420:

(i 1.000 kr)

Kap./Post	Vedtatt bevilgning 2014	Tildeling 2014
4420.01 Oppdrag og andre diverse inntekter	1 363	1 363
4420.04 Gebyr, forurensningsområdet	29 759	29 759
4420.06 Gebyr, fylkenes miljøvern avdelinger	27 000	27 000
4420.07 Gebyr, kvotesystemet	10 600	10 600
4420.08 Gebyr, naturforvaltningsområdet	4 298	4 298
4420.09 Internasjonale oppdrag	29 084	29 084
SUM KAP. 4420	102 104	102 104

Post 01:

Bevilgningen er satt sammen av bevilgningene på 01-postene under kap. 4426 og 4427, og 05-posten under kap. 4441.

Post 02:

Den statlige ordningen for frivillig kjøp av klimakvoter er i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) foreslått lagt ned.

Post 08:

- Gebyret for jegerprøven er ført videre på 280 kroner og gebyret for merke- og registreringsplikt for dødt vilt som tilfaller Viltfondet er ført videre på 400 kroner.

Post 09:

- Posten er økt med 9 mill. kroner i tråd med forventet økning i internasjonale oppdrag.

6.1.2 Kap. 1425/5578 Vilt- og fisketiltak/Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet

Samlet sett er bevilgningene under kap. 1425 og kap. 5578 redusert med 0,7 mill. kroner i forhold til 2013. Mens bevilgningene knyttet til Statens fiskefond øker med 1,7 mill. kroner, er bevilgningene knyttet til Viltfondet redusert med 2,4 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 5578.

6.1.2.1 Utgifter kap. 1425

Følgende beløp stilles til disposisjon under kap. 1425:

(tall i 1.000 kr)

Kap./Post	Vedtatt bevilgning 2014	Tildeling 2014
1425.01 Driftsutgifter	15 000	15 000
1425.21 Spesielle driftsutgifter	30 600	30 600
1425.70 Tilskudd til fiskeformål, kan overføres	11 500	11 500
1425.71 Tilskudd til viltformål, kan overføres	27 600	27 600
SUM KAP. 1425	84 700 000	84 700 000

Direktoratet må på generelt grunnlag disponere postene under kap. 1425 slik at eventuelle mindreinntekter under kap. 5578 post 71 og 72 kan kompenseres ved tilsvarende mindreforbruk på de aktuelle utgiftspostene under kap. 1425. Forslag til justerte bevilgninger fremmes om tidsmessig mulig til ny salderingen.

Post 01:

- Det skal settes av 825 000 kroner til anskaffelse av sperregjerde mellom Riast - Hylling reinbeitedistrikt og Forollhogna villreinområde. Midlene kan belastes post 21 om dette er mer hensiktsmessig.

Post 21:

- Posten er redusert med 1,5 mill. kroner grunnet lavere disponible midler fra Viltfondet.
- Det vises til informasjon fra direktoratet i oktober 2013 om sviktende inntekter til Statens fiskefond i 2013 og forventning om lavere inntekter enn budsjettert i 2014. Miljødirektoratet bes holde tilbake utgifter relatert til Statens fiskefond mtp. nedsettelse av bevilgningen i RNB 2014. Det vises til nærmere omtale under kap. 5578 post 72.

Post 70:

- Posten er i Prop 1 S økt med 1,7 mill. kroner grunnet mer disponible midler fra Statens fiskefond.
- Det vises imidlertid til ny informasjon fra direktoratet i oktober 2013 om sviktende inntekter til Statens fiskefond i 2013 og forventning om lavere inntekter enn budsjettet i 2014. Miljødirektoratet bes holde tilbake utgifter relatert til Statens fiskefond mtp. nedsettelse av bevilgningen i RNB 2014. Det vises til nærmere omtale under kap. 5578 post 72.

Post 71:

Inndelingen i underposter framgår av Prop 1 S.

- Posten er redusert med 0,9 mill. kroner grunnet lavere disponible midler fra Viltfondet. Reduksjonen er gjort på underpost 3 Lokale vilttiltak m.v.

6.1.2.2 Inntekter kap. 5578

Det forutsettes inntjent følgende beløp under kap. 5578:

(tall i 1.000 kr)

Kap./Post	Vedtatt bevilgning 2014	Tildeling 2014
5578.71 Jeger- og fellingsavgifter	75 200	75 200
5578.72 Fiskeravgifter	18 000	18 000
SUM KAP. 5578	93 200	93 200

I tillegg til å finansiere utgifter under kap. 1425 dekker kap. 5578 postene 71 og 72 også noe av utgiftene til vilt- og fiskeforskning under kap. 1410 post 50, samt utgifter til forvaltning av ordningen under kap. 1420 post 01. Sammenhengene i dette er vist i postomtalen i Prop. 1 S.

Inntekter til Viltfondet og Statens fiskefond skal inntektsføres i statsbudsjettet jevnlig i løpet av året under de ovenfor nevnte inntektsposter.

Post 71 Jeger- og fellingsavgifter:

Bevilgningen er redusert med 2,4 mill. kroner i forhold til 2013. Det er ventet samme nivå på innbetalingene i 2014 som i 2013, men i 2013 var bevilgningen ekstra høy grunnet oppspart kapital i fondet etter uventet stort antall innbetalinger tidligere år. Når 2013 er omme er denne oppsparte kapitalen ventelig brukt opp, og bevilgningen må i 2014 derfor ned på nivå med inntektene.

- Jeger- og fellingsavgiftene er videreført på samme nivå som i 2013. Vi viser til tabell med satser på side 93 i Prop. 1 S.

Post 72 Fiskeravgiftene:

- Posten er i Prop. 1 S økt med 1,7 mill. kroner i forhold til 2013. Endringen skyldes økte inntekter fra fiskeravgiftene, og bruk av fondskapital.
- Det vises imidlertid til ny informasjon fra direktoratet i oktober 2013 om sviktende

inntekter til Statens fiskefond i 2013 på knappe 2 mill. kroner og forventning om lavere inntekter enn budsjettet i 2014. I omtalen under kap. 1425 postene 21 og 70 er Miljødirektoratet bedt om å holde tilbake utgifter relatert til Statens fiskefond mtp. nedsettelse av bevilgningen i RNB 2014. Tilsvarende reduksjon må gjøres under kap. 5578 post 72 ifm RNB.

- Fiskeravgiftene videreføres på samme nivå som i 2013. Vi viser til satser oppgitt på side 95 i Prop. 1 S.

6.1.3 Tildelinger under andre kapitler

6.1.3.1 Følgende beløp stilles til disposisjon under kap. 1400

1400.21 Spesielle driftsutgifter 1 500 000 kroner

- 1,5 mill. kroner skal brukes til Miljødirektoratets nærmiljøsatsing.

Øvrige tildelinger under kap. 1400 post 21 vil bli håndtert i et supplerende tildelingsbrev.

6.1.3.2 Følgende beløp stilles til disposisjon under kap. 1410

1410.21 Miljøovervåking og miljødata 160 576 000 kroner

- Miljødirektoratet får med fratrukket av 1 mill. kroner tildelt samme beløp til overvåking i 2014 som DN og KLIF fikk samlet i 2013 (hhv. 73,869 og 82,207 mill. kroner). Fratrukket på 1 mill. kroner skyldes at midlene til tareskog ble redusert med dette beløpet i prosessen for utarbeidelse av 2013-budsjettet. Ved en feil ble ikke reduksjonen effektivt i tildelingen for 2013.
- Utover dette er tildelingen økt med følgende beløp:
 - 3 mill. kroner til innføring og gjennomføring av SEATRACK som en ny del av SEAPOP-programmet.
 - 2,5 mill. kroner til samordning av eksisterende data fra reindriften og overvåking av rovvilt i en felles plattform, samt videreutvikling av dette til et styrings- og forvaltningsverktøy.

1410.51 Forskningsprogrammer m.m. 2 000 000

- Miljødirektoratet tildeles 2 mill. kroner til igangværende prosjekt med forskning på kongeørn og sørsamisk reindrift.

1410.54 Artsprosjektet m. m 30 000 000 kroner

Spesielle budsjettforutsetninger:

- Midlene skal disponeres i samråd med Klima- og miljødepartementet, og i tråd med vedtatt mandat og organisering.

6.2 Delegering av budsjettmessige fullmakter

Miljødirektoratet delegeres myndighet til:

1. å benytte unntaksbestemmelsene i bevilgningsreglementet. Dette gjelder:
 - a. å foreta nettobudsjettering ved utskifting av utstyr,
 - b. overskridelse av driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter,
 - c. overskridelse av investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel,
 - d. overskridelse av driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre påfølgende budsjetterminer, og
 - e. inngåelse av leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.
2. I tillegg til den generelle merinntektsfullmakten i henhold til unntaksbestemmelsene i Bevilgningsreglementet delegeres også etaten myndighet til å overskride bevilgningene under kapittel 1420 post 01 mot tilsvarende merinntekter under kapittel 4420 postene 01, 04, 06, 08 og 09, jf Prop. 1 S 2013-2014) romertallsvedtak II. Merinntektsfullmakten i mellom kap. 1420 post 25 og kap. 4420 post 02 nevnt samme sted opphører ved at sistnevnte poster i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) er foreslått lagt ned.

7. STYRINGSKALENDER OG RAPPORTERING

Høsten 2013 kom det endringer i økonomiregelverket som vil påvirke kravene til rapportering fra alle statlige virksomheter. Etatene har hatt disse endringene på høring våren 2013. Klima- og miljødepartementet vil sende ut en oppdatert versjon av dokumentet ”Retningslinjer for rapportering”.

Rapportene skal foreligge minst to uker før etatsstyringsmøtene. Virksomheten skal lage en samlet oppsummering under det enkelte resultat- og virkemiddelområde ved rapportering per 31. august og 31. desember i 2014. Denne oppsummeringen kommer i tillegg til rapportering på hvert enkelt resultatkrav og rapportering på hovedprioriteringer. Det er ikke behov for å rapportere på føringer all den tid det ikke er avvik som departementet bør informeres om. Det rapporteres på nasjonale mål i forbindelse med Prop. 1 S. Status på nasjonale mål skal også rapporteres til miljøstatus.no. Departementet kan, ved behov, også be om rapportering på utvalgte områder omfattet av instruksene.

Vi minner om at virksomheten må ha et system slik at budsjetteringen og regnskapsføringen internt kan fordeles på de ulike virkemiddel- og resultatområdene.

Frister for rapporteringer i 2014 er:

Avviksrapportering 16. mai 2014

Foreløpig årsrapport 19. september 2014

Endelig årsrapport 27. februar 2015

8. MØTEPLAN

Møtedato	Møtetype	Punkter til dagsorden	Frist for saker	Merknad
4. april	Etatsstyringsmøte			
April	Etatslederkonferanse			
Oktober	Etatsstyringsmøte			
Oktober	Etatslederkonferanse			

9. OVERSIKT OVER ETATENES KOORDINERINGSANSVAR

Miljødirektoratet:

- Sammenstilling av etatenes innspill til Sysselmannen på Svalbard
- Miljøovervåking/miljødata/miljørapportering, herunder standardisering av miljødata, kvalitetssikring av miljødata, samarbeidsavtale med Statistisk sentralbyrå og samarbeidsavtale med EEA
- Miljøstatus

Riksantikvaren:

- Fotoarkiv

Norsk Polarinstitutt:

- Miljøovervåkingen (MOSJ) på Svalbard eller Jan Mayen

INSTRUKS FOR VIRKSOMHETS- OG ØKONOMISTYRINGEN I MILJØDIREKTORATET

Instruksen er fastsatt av Miljøverndepartementet i medhold av § 3 i Reglement for økonomistyring i staten og trer i kraft 3. februar 2014.

Oslo

departementsråd

1. Innledning

Instruksen inneholder grunnleggende krav til etatens virksomhets- og økonomistyring. Dokumentet beskriver etatens myndighets- og ansvarsområde, herunder hovedfunksjoner, og rolle, ansvar og langsiktige oppgaver på de enkelte resultat- og virkemiddelområdene. Instruksen tydeliggjør virksomhetsledelsens ansvar og andre formelle krav til etaten innenfor økonomistyring. Instruksen må ses i sammenheng med etatsstyringsheftet og det årlige tildelingsbrevet.

2. Instruksens forhold til økonomiregelverk

Virksomhets- og økonomistyringen i Miljødirektoratet skal følge de krav som er nedfelt i Reglementet for økonomistyring i staten (Reglementet) og Bestemmelser om økonomistyring i staten (Bestemmelsene). Instruksen er et supplement til Reglementet og Bestemmelsene. Fullmaktene som er nedfelt i Bestemmelsene delegeres til direktøren for Miljødirektoratet med de suppleringer og presiseringer som er nedfelt i denne instruksen. Direktoratet skal kunne dokumentere interne rutiner og prosesser i instruks, retningslinjer og rutinebeskrivelser.

Virksomhets- og økonomistyring i direktoratet skal også følge rundskriv, direktiver og retningslinjer som fastsettes av Miljøverndepartementet og andre myndigheter på det aktuelle område, og som er relevante for virksomhets- og økonomistyring i direktoratet. Miljøverndepartementet vil i egne skriv til direktoratet presisere myndigheten som delegeres til direktoratet med hjemmel i bestemmelser fra andre myndigheter. Bestemmelsene i instruksen omfatter også krav til den miljøfaglige virksomheten i Miljødirektoratet.

3. Hovedtrekkene i Miljødirektoratets myndighets- og ansvarsområde

Miljødirektoratet er et ordinært forvaltningsorgan underlagt Miljøverndepartementet, og det viktigste utøvende og rådgivende fagorganet innenfor klimaarbeid, naturforvaltning, forurensning og friluftsliv.

3.1. Oppfølging av nasjonale miljømål

Miljødirektoratet skal bidra til å oppnå de miljøvernpolitiske målene som årlig blir presentert i Prop. 1 S. Miljødirektoratet har et særlig ansvar for å nå miljømålene på de områdene hvor etaten har myndighet og disponerer juridiske, økonomiske og administrative virkemidler. De spesifikke mål, resultatkrav, føringer og oppdrag som Miljødirektoratet skal gjennomføre det enkelte år, blir gitt i det årlige tildelingsbrevet.

3.2. Miljødirektoratets rolle og hovedfunksjoner

Myndighetsutøvelse

Miljødirektoratet skal utøve myndighet herunder gi konsesjoner og drive tilsyn som er tillagt eller delegert til etaten etter følgende lover med forskrifter:

- Forurensningsloven
- Naturmangfoldloven
- Lov om statlig naturoppsyn
- Lakse- og innlandsfiskloven
- Friluftsløven
- Motorferdselloven
- Genteknologiløven
- Viltloven
- Småbåtloven
- Fjelloven
- Svalbardmiljøloven
- Produktkontrolløven
- Klimakvoteløven
- Plan- og bygningsloven
- Markaløven
- Kulturminneløven

Miljødirektoratet har ansvaret for å drive risikobasert tilsyn, og gjennomføre landsdekkende naturoppsyn i regi av Statens naturoppsyn, jf lov om statlig naturoppsyn. Etaten skal videre utøve myndighet etter naturforvaltningsvilkår i vannkraftkonsesjoner, administrere *Samlet plan for vassdrag* og forvalte ulike tilskuddsordninger.

Faglig rådgivning

Miljødirektoratet skal være en aktiv pådriver for et bedre miljø. Direktoratet skal bidra med faglige råd og støtte til departementets arbeid med politikkutvikling, herunder gjennomføre analyser, utredninger og gi råd om tiltak, og til utvikling av regelverk og administrative og økonomiske virkemidler. Direktoratet skal gi departementet faglige råd og støtte innenfor aktuelle arealpolitiske forvaltnings- og utviklingsområder. Etaten skal videre fremme forslag om bruk av virkemidler for å nå de nasjonale målene, bistå departementet med å vurdere trusselbildet, herunder vurdere ulike kilders bidrag til miljøproblemer og forslå tiltak for å bedre den økologiske tilstanden i økosystemene. Etaten skal videre synliggjøre behovet for økt miljøinnsats i sektorene, og være pådriver overfor sektorenes miljøarbeid gjennom konstruktivt samarbeid med berørte sektormyndigheter.

Faglig styring og veiledning av regionalt og kommunalt nivå

Miljødirektoratet skal veilede kommuner og regionalt nivå der det er relevant i bruk av lovverk, forskrifter og andre virkemidler der etaten har myndighet eller et ansvar. Eksempler på regelverk der direktoratet har en spesielt viktig veilederrolle er naturmangfoldloven, forurensningsloven, arealplanlegging etter plan- og bygningsloven (som virkemiddel for å ta vare natur- og miljøverdier, viltloven, motorferdselloven, friluftsløven og genteknologiløven.. Innenfor vannforvaltning er det også stort behov for veiledning. Den kompetansestøtten som direktoratet kan gi spesielt kommuner, fylkesmannen og fylkeskommunen er viktig for å få

gjennomført de nasjonale målene. Miljødirektoratet har videre ansvaret for faglig styring og løpende dialog med fylkesmannen på miljøområdet, samt samordning av fylkesmannens tilsynsarbeid.

Miljøkunnskap og formidling

Dette omfatter arbeid knyttet til produksjon, systematisering og formidling av miljø- og faktakunnskap til ulike målgrupper. Miljødirektoratet skal ha oversikt over status og utvikling i tilstanden i naturen og utslipp av ulike forurensninger, samt effekten av faktorer som påvirker miljøtilstanden, inklusive effekten av egne virkemidler og tiltak. Oppdatering av tall og fakta skal foretas jevnlig. Etaten må kontinuerlig vurdere behovet for økt eller revidert kunnskap om aktuelle problemstillinger innenfor sine ansvarsområder. Etaten skal også sørge for nødvendig rapportering til departementet, og bidra til samordnet innhenting, kvalitetssikring, dokumentasjon og levering av areal- og miljødata, herunder stedfestet informasjon om naturmangfold og miljøinformasjon i henhold til de tidsfrister som er satt, blant annet til miljøstatus.no og Norge digitalt.

a)Forskning: Etaten skal følge med på og bidra til utvikling og oppfølging av relevant forskning, delta i strategisk oppfølging av miljøinstituttene, følge opp relevante programmer i Norges Forskningsråd og arbeidet med utvikling av strategiske instituttsatsinger (SIS) ved miljøinstituttene. Etaten skal videre ha oversikt over kunnskapsbehovet. Ved særlige kunnskapsmangler kan etaten selv initiere forskning hos andre.

b)Overvåking: Etaten skal sørge for nødvendig overvåking av utviklingen i miljøtilstanden i samarbeid med andre kunnskapsmiljøer. For alle overvåkingsprogram skal muligheten for bruk av ny teknologi vurderes.. Mulighetene for sambruk av data og måleutstyr skal være en del av vurderingen.

c)Kartlegging: Etaten skal sørge for en effektiv og hensiktsmessig kartlegging for å sikre nødvendig kunnskap til sin myndighetsutøvelse. Etaten skal videre sørge for at miljø- og kartdata blir distribuert på en effektiv og rasjonell måte til brukerne, blant annet gjennom en nasjonal geoportal i henhold til geodataforskriften.

d)Miljødata, databaser og fagsystemer: Miljødirektoratet har rollen som nasjonalt samordningsorgan for miljødata og som koordinator for arbeidet med miljødata og fagsystemer i miljøforvaltningen, og skal ta de nødvendige initiativ som følge av dette. Viktige elementer i arbeidet er å:

- Delta i faglige nettverk, prosesser og fora.
- Kvalitetssikre kunnskap som blir samlet inn gjennom overvåking og kartlegging.
- Lagre, distribuere og forklare miljødata på en slik måte at tilgjengelig kunnskap kan bli tatt i bruk på riktig måte.
- Sørge for at kunnskapen er godt dokumentert gjennom standarder (SOSI/NS), at det etableres standardiserte tjenester og at data distribueres og tilgjengeliggjøres gjennom Norge Digitalt og egne innsyns- og distribusjonsløsninger.
- Delta i samordningsaktiviteter innen Norge Digitalt.
- Løpende foreta vurderinger av om kunnskapsinnhenting er godt nok samordnet og i tråd med det til enhver tid gjeldende kunnskapsbehovet.
- Slutte opp om arbeidet med fellesløsninger for miljødata, og legge dette til grunn for egne fagsystemer der dette er relevant.

I tilfeller der det ikke er miljøforvaltningen selv som er eier og er ansvarlig for datainnsamling, bør det etableres løsninger som gjør det mulig å legge ut slike data og sikre felles innsyn med øvrige miljødata.

e) Informasjon og formidling: Etaten skal legge vekt på å formidle pålitelig, aktuell og forståelig miljøinformasjon til allmennheten gjennom ulike kanaler, herunder sørge for lett tilgjengelig informasjon gjennom Regelhjelp.no og Miljøkommune.no. Hovedkanalen for informasjon om miljøets tilstand og utvikling skal være miljøstatus.no. Miljødirektoratet har rollen som hovedredaktør av miljøstatus.no. Det skal i tillegg satses på etatens egne nettsider, naturveiledning og aktiv mediekontakt.

f) Naturveiledning: Etaten skal legge vekt på å viderutvikle naturveidningsordningen, blant annet gjennom samarbeid med nasjonalpark-, verdensarv- og villreinsentre og andre temacentre og samarbeid med utdanningsinstitusjoner om utvikling av kurs og utdanningen innenfor naturveiledning

Internasjonalt miljøarbeid

Miljødirektoratet skal delta i relevante internasjonale prosesser og arbeid som bidrar til å stanse tapet av naturmangfold, redusere utlipp av klimagasser og andre forurensende utslipp. Miljødirektoratet har en sentral rolle i arbeidet med oppfølgingen av Norges forpliktelser under EØS-avtalen, og viktige oppgaver i alle faser fra tidlig medvirkning til innlemming og gjennomføring av EØS-regelverket. De to viktigste konvensjonene er Klimakonvensjonen (inkludert Kyotoprotokollen) og Konvensjonen om biologisk mangfold inkludert Cartagena-protokollen, Nagoya-protokollen og CBDs vitenskapskomite. Direktoratet er forvaltningsmyndighet og leder Norges forhandlinger under en rekke konvensjoner. Etaten skal også bidra i arbeidet i FNs miljøprogram, i Arktisk råd og i nordisk samarbeid. Direktoratet skal bidra med kunnskap og forvaltningskompetanse i norsk miljørettet bistand og i bilateralt miljør samarbeid med andre land, herunder i dialog og prosjekter i land som har miljør samarbeidsavtale med Norge.

3.3. Miljødirektoratets ansvarsområder og langsiktige oppgaver på de enkelte resultat- og virkemiddelområdene

Omtale av langsiktige oppgaver som gjelder flere resultatområder

For langsiktige oppgaver som gjelder alle økosystemene, dvs resultatområde 1- 6, så omtales generelt områdevern og forvaltning av verneområder, naturoppsyn, motorferdsel og verdiskaping under resultatområde 5 Storslått fjellandskap.

Langsiktig arbeid med prioriterte arter og utvalgte naturtyper omtales under resultatområde 4 Mangfoldige skoger.

Langsiktige oppgaver innenfor GMO-feltet og bekjempelse av fremmede organismer omtales under resultatområde 6 Verdifulle kulturminner og kulturlandskap.

Resultatområde 1 Levende hav og kyst

- a) Sørge for økosystembasert forvaltning av hav- og kystområdene gjennom forvaltningsplaner for havområdene, regionale vannforvaltningsplaner etter vannforskriften, marint vern og eventuell bruk av andre virkemidler som prioriterte arter og utvalgte naturtyper.

- b) Bidra til gjennomføring av nasjonal politikk for kystsonen, herunder bidra til oppfølging av Statlige retningslinjer (SPR) for strandsonen, drifte de regionale strandsonenettverkene og bidra med juridisk bistand til kommunene i forvaltning av strandsonen.
- c) Sørge for at forvaltningen baseres på best mulig kunnskap om det marine naturmangfoldet og forurensningssituasjonen (kartlegging, overvåking og forskning), herunder klassifisering av miljøtilstand og miljømål for kystvann etter vannforskriften, se resultatområde 2.
- d) Legge kunnskap om det marine naturmangfoldet og forurensningssituasjonen til grunn for regulering av petroleumsvirksomheten, og i høringsuttalelser til konsekvensutredninger og konsesjonsrunder i slik virksomhet.
- e) Ha ansvar for forurensning fra akvakultur i kystvann, herunder følge opp kilder til forurensning i hav- og kystområdene.
- f) Delta i prosesser og råd/utvalg knyttet til bærekraftig forvaltning av marine ressurser, herunder Reguleringsrådet for fiskeriene og Sjøpattedyrutvalget.
- g) Være en aktiv aktør i miljøforvaltningens internasjonale havmiljøarbeid.
- h) På Svalbard er forvaltning av verneområder og forberedelse av forslag til nye vernetiltak, artsforvaltning, regulering av ferdsel, hyttebygging, turisme og friluftsliv de viktigste faste oppgavene. Direktoratet er tildelt en koordinerende rolle i forhold til etatsstyring av Sysselmannen, jf. instruks av 1. juli 2013 fra departementet om miljøforvaltningen på Svalbard.

Resultatområde 2 Livskraftige elver og innsjøer

- a) Lede arbeidet under vannforskriften på overordnet faglig nivå, følge opp vannregionene, herunder følge opp arbeidet med regionale vannforvaltningsplaner for hele landet, lede direktoratsgruppen og nasjonal referansegruppe, følge opp samarbeidet om gensevassdrag med Sverige og Finland, samt samordne norsk deltakelse i det europeiske arbeidet under vanddirektivet.
- b) Lede arbeidet med å utvikle et system for klassifisering av miljøtilstand i ferskvann og kystvann, koordinere utvikling og iverksetting av nasjonal basisovervåking og regionale overvåkingsprogrammer etter vannforskriften, og bidra til egen og andre etaters kvalitetssikring av tilstandsinformasjon i VANN-nett.
- c) For å bidra til god kjemisk og økologisk tilstand i vannmiljøet, sørge for at tiltak innenfor eget ansvarsområde inngår med en ambisiøs innretning i nye regionale vannforvaltningsplaner, sikre gjennomføring av tiltak der etaten har myndighet eller har andre virkemidler og følge opp tilsvarende tiltak som er delegert til fylkesmannen.
- d) Ha ansvar for forurensning fra akvakultur i ferskvann, følge opp landbruksforurensning, bl.a. overgjødning og nedslamming og følge opp forurensningsspørsmål knyttet til vannkraftutbygging.
- e) Bistå departementet i villaks- og innlandsfiskforvaltningen, herunder bidra til et godt kunnskapsgrunnlag om bestandene og påvirkningsfaktorer, regulere fisket, drifte og oppdatere nettbasert informasjon om anadrome laksefisk (tidligere villaksportalen), drive genbankvirksomheten, bidra til bekjempelse av parasitten *Gyrodactylus salaris* og lede Norges forhandlinger under NASCO-konvensjonen.
- f) Følge opp lakse- og innlandsfiskeloven gjennom naturoppsyn.
- g) Bidra til å sikre miljøinteresser i saker om utbygging av vannkraft.

Resultatområde 3 Frodig våtmark

- a) Følge opp anbefalinger og forpliktelser under Ramsarkonvensjonen, herunder Ramsarområder, og sikre at det utarbeides forvaltningsplaner som også omfatter formidlingsperspektivet.
- b) Bygge opp praktisk erfaring og kompetanse om restaurering av våtmark i etaten og veilede fylkesmannen og andre forvaltningsmyndigheter.
- c) Bidra til å øke forståelsen for verdien av våtmarker og nødvendigheten av forvalte disse på en bærekraftig økosystembasert måte.
- d) Følge opp handlingsplanen for kommunikasjon, utdanning og bevisstgjøring om våtmark (CEPA handlingsplaner).

Resultatområde 4 Mangfoldige skoger

- a) Gjennomføre verneplaner for skog, herunder fremme nye områder for skogvern, videreføre igangsatte verneprosesser, følge opp Statsskogs salg av skog ved å bruke forkjøpsretten på areal som er viktige for vern eller makeskifte og årlig rapportere om status og framdrift i skogvernet.
- b) Bidra til å legge grunnlaget for bærekraftig bruk av skog, herunder bidra til å utvikle miljøkrav for bærekraftig forvaltning av skog og som ansvarlig myndighet bidra til å implementere tømmerforordningen.
- c) I tillegg til oversikter basert på landsskogtakseringens beregninger, holde løpende oversikt over hvor mye produktiv skog som er vernet, målt i kvadratkilometer og i prosentandel av Norges produktive skogareal.
- d) Følge opp gjeldende rovviltpolitikk og rovviltforliket av 2011, herunder følge saksbehandlingsfristen i rovviltsaker, veilede rovviltnemnder, utvikle samarbeid med Sverige og Finland og følge opp og videreutvikle rovviltsentrene og naturveiledning med rovvilttema.
- e) Bidra til at hjorteviltstammene er økologisk bærekraftige, herunder følge opp hjorteviltstrategien med særlig vekt på veiledning til fylkeskommunene og informasjon til ulike sektorer og interessegrupper.
- f) Følge opp arbeidet med handlingsplaner og bruk av tilskuddsmidler knyttet til natur som krever særskilte virkemidler, herunder vedtatte utvalgte naturtyper og prioriterte arter, i samarbeid med berørte sektorer.
- g) Ved behov lage faggrunnlag for natur som trenger særskilte virkemidler, blant annet utvalgte naturtyper og prioriterte arter.

Resultatområde 5 Storslått fjellandskap

- a) Ha overordnet ansvar for naturoppsyn og forvaltning av verneområder, herunder drifte forvaltningsordningen for nasjonalparker og andre større verneområder, blant annet ved å bistå fylkesmennene i opplæring av styrene, gjennomføre årlige fagsamlinger for nasjonalpark- og verneområdeforvalterne, forvaltning av tilskuddsordningen for etablering og drift av nasjonalparksentre, arrangere en årlig nasjonalparkkonferanse, være klagemyndighet for verneområder som ikke er forvaltet av nasjonalpark-/verneområdestyrer og forberede klager som skal avgjøres av Miljøverndepartementet for verneområder som forvaltes av nasjonalpark-/verneområdestyrer, og fordele midler til tiltak i verneområder.
- b) Følge opp og videreutvikle nasjonalparksentre, villreinsentre, våtmarkssentre, rovviltssentre, verdensarvsentre og andre naturinformasjonssentre.

- c) Bidra til gjennomføring og oppfølging av verneplaner, blant annet gjennom oppfølging av fylkesmannen, utarbeidelse av faglig tilrådning til departementet, gjennomføring av erstatningsoppgjør, veilede i utarbeiding av forvaltningsplaner og godkjenne forvaltningsplaner for Ramsarområder og områder som er forvaltet av nasjonalparkstyrer.
- d) Sørge for godt kunnskapsgrunnlag om naturmangfold i verneområder, herunder gjennomføre kartlegging i verneområder.
- e) Utvikle og drifte et landsdekkende overvåkingsopplegg for verneområder.
- f) Gjennomføre naturoppsyn i verneområder, generelt naturoppsyn på privat og offentlig grunn og gjennomføre oppsyn av rovvilt og villrein. Veilede i regelverket for motorferdsel i utmark og bidra til å gjennomføre endringer i regelverket, herunder bidra til å klargjøre virkninger av motorferdsel på natur og muligheten for friluftsliv og gode naturopplevelser. Bidra til å tilrettelegge for ikke motorisert friluftsliv og turisme på Svalbard.
- g) Bidra til å gjennomføre regjeringens reiselivsstrategi (Destinasjon Norge), herunder bidra til at utvikling av reiselivsprodukter i tilknytning til store verneområder skjer innenfor rammen av vernet for det enkelte område. Etaten skal videre lede og bidra til å utvikle miljøforvaltningens arbeid med verdiskaping basert på naturarven, og følge opp erfaringene fra verdiskapingsprogrammet "Naturarven som verdiskaper".
- h) Bistå Miljøverndepartementet i arbeidet med å gjennomgå de miljøverdier det er viktig å ta vare på i fjellet, vurdere trusselbildet og foreslå tiltak for å sikre en ønsket utvikling i fjellområdene, samt bistå i veiledning om bruk av plan- og bygningsloven i fjellområder.
- i) Bidra til at villreinbestandene og villreinens leveområder forvaltes bærekraftig, med særlig vekt på veiledning til fylkesmennene og villreinnemndene, informasjon til ulike sektorer og interessegrupper og oppfølging av nasjonale villreinområder.

Resultatområde 6 Verdifulle kulturminner og kulturlandskap

- a) I samarbeid med jordbruks- og kulturminnemyndigheter, bidra i arbeidet med å ta vare på verdifulle kulturlandskap, herunder arbeidet med nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap, kunnskapsformidling og oppfølging av handlingsplaner for utvalgte naturtyper i kulturlandskapet og bidra til de årlige jordbruksforhandlingene og arbeid knyttet til utvikling av miljøvirkemidler i landbruket.
- b) I samarbeid med kulturminnemyndighetene, følge opp kulturminner i utmark gjennom naturoppsyn.
- c) Følge opp Unescos verdensarvkonvensjon nasjonalt og internasjonalt, herunder forvaltningen av verdensarvområdene Vegaøyane og Vestnorske fjorder, samt fordele tilskudd til verdensarvområdene.
- d) I arbeidet med å bekjempe fremmede organismer bidra til at handlingsplaner for fremmede organismer følges opp av relevante aktører, løpende arbeide med strategi og tiltak mot fremmede organismer innenfor miljøforvaltningens ansvarsområde, herunder også i verneområder, rapportere om forekomst og spredning av fremmede organismer i hav og kyst, elver og innsjøer, våtmark, skog, fjell og kulturlandskapet og løpende bidra til å øke kunnskapen om status og konsekvenser på kort og lang sikt av spredning av fremmede organismer.
- e) Følge opp forskrift under naturmangfoldloven om "utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål" for områder som ikke er delegert fylkesmannen, samt følge opp de forskrift om "innførsel og utsetting av fremmede organismer" og forskrift om "genetiske ressurser nasjonalt og internasjonalt" når disse blir vedtatt i løpet av 2014.

- f) Bidra i ulike prosesser overfor jordbrukssektoren, herunder i Landbruk- og matdepartementets genressursutvalg på skog og kulturplanter.
- g) Håndtere tilfeller der ikke-godkjente GMO'er påvises i norsk natur, koordinere nasjonale høringer i spørsmål om godkjenning av genmodifiserte organismer, avgi slutt-tilrådninger om GMO til departementet, delta i tverrsektoriell arbeidsgruppe på antibiotikaresistens.

Resultatområde 8 Aktivt friluftsliv

- a) Bidra til at allemannsretten holdes i hevd, herunder formidle kunnskap og holdninger om naturvennlig ferdsel og bidra til at viktige områder og ferdselsårer for friluftsliv sikres og tilrettelegges for alle.
- b) Administrere ordningen med statlig sikring og tilrettelegging av friluftslivsområder, herunder sørge for at ny sikring i størst mulig grad skjer som ledd i helhetlige, tverrsektorielle prosesser.
- c) Forvalte statlig sikrede friluftsområder
- d) Forvalte tilskuddsordningene knyttet til friluftsliv.
- e) Arbeide for å ivareta friluftslivets kvaliteter og egenart, herunder s verdier som blant annet stillhet, høsting og den kulturhistoriske dimensjonen. Ved formidling, synliggjøring og bruk ha høyt fokus på kulturminner som opplevelsesressurs og motivasjonsfaktor i friluftsliv.
- f) Følge opp og bidra til å styrke fylkeskommunenes arbeid med friluftsliv, samt følge opp fylkesmannens ansvar innenfor friluftsliv med hovedfokus på plansaker.
- g) Følge opp og bidra til utvikling og drift av skjærgårdstjenesten.
- h) Samarbeide med og involvere friluftslivsorganisasjonene og andre relevante aktører i viktige saker som vedrører allmennhetens friluftsliv.
- i) I samarbeid med Utdanningsdirektoratet og Naturfagsenteret følge opp arbeidet med Den naturlige skolesekken, herunder bidra til at koplingen mellom friluftsliv og naturen som læringsarena får større oppmerksomhet i satsingen. Videre følge opp Forum for friluftsliv i skolen, herunder drift av nettstedet Friluftsliviskolen.no.
- j) Legge til rette for og stimulere til økt fritidsfiske i befolkningen, og bidra til bærekraftig forvaltning av jaktbare arter, herunder formidle kunnskap om human og forsvarlig jakt/fangst, følge opp og utvikle opplegg for jegerprøven og følge opp jegerregisteret.

Resultatområde 9 Giftfritt miljø

- a) Følge opp regulering, bruk og utslipp av stoffene på prioritetslisten, og identifisere nye stoffer som oppfyller kriteriene for prioriterte miljøgifter.
- b) Følge opp bruk og utslipp av helse- og miljøfarlige kjemikalier i produkter.
- c) Følge opp eller bistå i arbeidet under internasjonale avtaler for kjemikalier og avfall i EU, regionalt eller globalt.
- d) Bidra til å gjennomføre EØS-regelverk på kjemikalie- og avfallsfeltet gjennom å foreslå endringer i norsk regelverk som følge av nytt EØS-regelverk.
- e) Bidra aktivt til vurderinger av konkrete stoffer i det europeiske kjemikaliesamarbeidet.
- f) Forestå miljøforvaltningens faglige og administrative oppfølging av miljøprøvebanken.
- g) Drifte, utvikle og bruke dataene i Produktregisteret – myndighetenes register over farlige kjemikalier i Norge.
- h) Formidle informasjon om helse- og miljøfarlige stoffer og produkter til andre myndigheter, industri og forbrukere.

- i) Utvikle og følge opp regelverk for innsamling og returordninger for avfall, farlig avfall, eksport/import av avfall/farlig, følge opp refusjonsordningen for spillolje og TRI.
- j) Følge opp regelverket for sluttbehandling av avfall i form av deponering eller forbrenning, og organisk behandling av avfall i form av biogass og kompostering.
- k) Bidra til at nødvendige tiltak gjennomføres i områder med forurenset sjøbunn og forurenset grunn.
- l) Delta som medlem i den nasjonale atomberedskapens faglige råd og det tilhørende kriseinformasjonsutvalget.
- m) I samarbeid med Statens Strålevern, overvåke radioaktivitet i miljøet.
- n) Gjennomføre oppsyn for å avdekke og forebygge forurensning i utmark.

Resultatområde 10 Ren luft

- a) Overvåke og analysere tilførsler og effekter på helse og økosystemer av langtransportert og lokal luftforurensning.
- b) Følge opp arbeidet under LRTAP-konvensjonen
- c) Følge opp Norges internasjonale forpliktelser om utslipp til luft og bidra i internasjonale forhandlingsprosesser, bl.a. gjennom å bidra med faglig grunnlag for valg av miljømål, bidra til utslippsfremskrivninger og utarbeide tiltaksanalyser ved behov.
- d) Utføre egne oppgaver knyttet til NO_x-avgiften og miljøavtalene om reduksjon av NO_x-utslipp og intensjonsavtalen om reduksjon av svovelutslipp fra prosessindustrien (med tilleggsavtale), samt bistå Miljøverndepartementet i gjennomføring av avtalene.
- e) Følge opp nasjonale mål og EUs grenseverdier for lokal luftkvalitet.
- f) Utvikle og gjennomføre ordningen for overvåkning av lokal luftkvalitet, rapportere om status for utviklingen og vurdere behov for tiltak og virkemidler.
- g) Utvikle og følge opp regelverk for ozonreducerende stoffer.
- h) I samarbeid med Sjøfartsdirektoratet, sørge for at norske forpliktelser i svoveldirektivet om svovelinnhold i bunkersolje i norske havner håndheves.
- i) Overvåke støyplagen i Norge og følge opp handlingsplanen mot støy.
- j) Følge opp fylkesmannens ansvar for håndtering av støy og luftforurensning i plansaker.

Resultatområde 11 Stabilt klima

- a) Forvalte rapporteringssystem for biodrivstoff.
- b) Forvalte CO₂-kompensasjonsordningen.
- c) Følge opp refusjonsordningene for HKF/PFK og F-gassforordningen.
- d) Overvåke og rapportere om norske utslipp av klimagasser i tråd med de krav som til enhver tid følger av Klimakonvensjonen og Kyotoprotokollen
- e) Gi råd om framtidig utvikling av norsk klimapolitikk og innrettingen av virkemidler for å redusere utslippene av klimagasser.
- f) Ha kunnskap om klimaendringene og konsekvenser for Norge, og ta hensyn til klimatilpasning i Miljødirektoratets egne ansvarsområder.
- g) Koordinere og tilrettelegge for norske bidrag til FNs klimapanel.
- h) Forvalte Norges deltakelse i det felles europeiske kvotesystemet, inkludert luftfart, og bistå departementet faglig i arbeidet med oppfølging og videreutvikling av kvotesystemet. Være registeransvarlig under Kyotoprotokollen.
- i) Delta aktivt, gir råd og faglige vurderinger inn mot de internasjonale klimaforhandlingene under FNs Klimakonvensjon.

- j) Bidrag til Klima- og skoginitiativets arbeid for reduserte utslipp fra avskoging og skogferringelse i utviklingsland (REDD+), med spesielt fokus på etablering av systemer for måling, rapportering og verifikasjon (MRV).
- k) Ha oversikt over regelverk og rammebetingelser for kommunenes håndtering av overvann
- l) Ha kunnskap om klimahensyn i kommunal planlegging.

Virkemiddelområde Internasjonalt samarbeid

- a) Delta i relevante internasjonale prosesser og arbeide for å påvirke regionale og globale avtaler som bidrar til å redusere miljøproblemene, herunder FNs miljøprogram (UNEP).
- b) Delta, gi råd og faglige vurderinger inn mot de internasjonale forhandlingene under konvensjonen om biologisk naturmangfold.
- c) Være nasjonalt kontaktpunkt for Naturpanelet, og koordinere og tilrettelegge for norske bidrag til Naturpanelet (IPBES).
- d) Sørge for norske interesser på miljøområdet blir ivaretatt ved regelverksutvikling i EU/EØS i ekspertgrupper og komiteer under Europakommisjonen, og i tråd med departementets strategi for påvirkningsarbeidet overfor EU.
- e) Bidra til at det utarbeides gode EØS-notater, og være aktiv i tidlig formidling av norske posisjoner i ekspertgrupper og komiteer i henhold til mandat og EØS-notat.
- f) Ivareta rollen som program- og prosjektpartner under EØS-midlene og synliggjøre aktiviteter og resultater på miljøområdet.
- g) Ivareta norske interesser og være pådriver for å løse miljøproblemer gjennom samarbeid i de nordiske arbeidsgruppene under Nordisk Ministerråd, Arktisk råd og relevante globale og regionale konvensjoner.
- h) Delta aktivt i det norsk-russiske miljøvernssamarbeidet med særlig fokus på reduksjon av forurensning og miljøovervåking i grenseområdene og vern av havmiljøet og naturmangfold i Barentsregionen.
- i) Lede den norsk-russiske arbeidsgruppen for reduksjon av forurensning.
- j) Utvikle, sette i gang og følge opp prosjektsamarbeid innenfor områdene miljøgifter, naturmangfold og klima med de prioriterte samarbeidslandene Brasil, Sør-Afrika, India, Kina og Myanmar.
- k) Bidra til å utvikle det miljøfaglige innholdet i et helhetlig Olje for utvikling – program.
- l) Stille miljøfaglig kompetanse til rådighet for Norad/Utenriksdepartementet i tråd med Fagsenteravtalen med Norad.
- m) Lede Norges delegasjon til arbeidsgruppene AMAP og CAFF under Arktisk råd. Delta i arbeidsgruppen ACAP og PAME, og bidra aktivt i prosjektsamarbeidet under Arktisk råd.
- n) Prioritere deltakelse i og faglig støtte til arbeidet for reduserte utslipp fra Petsjenganikel, samt det norsk-russiske samarbeidet om luftovervåking i grenseområdene.
- o) Gi innspill til Barentsrådets miljøarbeidsgruppe og delta i undergruppene for eliminering av ”hot spots”, naturvern og for renere produksjon og bærekraftig utvikling.
- p) Ivareta norsk myndighetsmedlemskap i utvalgte internasjonale organisasjoner, herunder Verdens naturvernunion (IUCN) og den internasjonale våtmarksorganisasjonen.

Virkemiddelområde Kunnskap

- a) Sørge for oppdatert kunnskap om miljøsituasjonen gjennom kartlegging, overvåking, miljørapportering og annen relevant datainnhenting.
- b) Lede arbeidet med å videreutvikle norsk naturindeks, herunder lede arbeidet i direktoratsgruppene for kartlegging og overvåkning av naturmangfold.
- c) Bidra med å synliggjøre verdien av økosystemtjenester, evt verdsetting av slike, herunder delta i nasjonale prosesser for å synliggjøre verdien av økosystemtjenester og i nasjonale og internasjonale prosesser for å utvikle konseptet og forståelsen av det.
- d) Følge opp delingsplikten etter geodataloven gjennom deltakelse i Norge digitalt-arbeidet.
- e) Sikre gode innsyns- og brukerløsninger og karttjenester i databaser som direktoratet har ansvar for, og sørge for at kvaliteten opprettholdes gjennom kontinuerlig vedlikehold.
- f) Sørge for at status for nasjonale miljømål og indikatorer jevnlig oppdateres og er tilgjengelige på miljøstatus.no. Alle indikatorer som presenteres på Miljøstatus skal oppdateres når nye data foreligger og senest innen 1. juni for rapportering til departementet.
- g) Samordne det sektorovergripende arbeidet på forurensningsområdet, og samarbeide med sektorene om faktagrunnlag, analyser og videreutvikling av tiltak og virkemidler.
- h) Fremme utvikling av miljøteknologi på etatens ansvarsområder. Bistå departementet i oppfølgingen av EUs "veikart" for ressurseffektivitet, herunder arbeidet med grønne produkter og bærekraftig produksjon og forbruk.
- i) Fungere som sekretariat for Miljøklagenemnda og bistå departementet i oppfølging av miljøinformasjonsloven, herunder foreslå kandidater til klagenemnda.
- j) Utveksle media- og kommunikasjonsplaner med departementet og varsle om store mediasaker.
- k) Drive informasjonsvirksomhet rettet mot relevante målgrupper, for eksempel næringsliv, kommuner og befolkningen generelt. Informasjonsvirksomhet rettet mot skolesektoren skal gjøres i samråd med departementets skolekoordinator.

Regelverk

Plan- og bygningsloven

- a) Ivareta rollen som sektormyndighet for miljø på direktoratets nivå i relevante saker etter plan- og bygningsloven, herunder levere innspill til regionale planer for vind- og vannkraft.
- b) Gi faglige råd til departementet i innsigelsessaker og innvendingssaker til kommunale og regionale planer.
- c) Bidra til at praktiseringen av bestemmelsene om konsekvensutredninger i plan- og bygningsloven iverksetter naturmangfoldlovens kap II.
- d) Følge opp Miljødirektoratet og Riksantikvarens handlingsplan for landskap, og delta i Miljøverndepartementets koordineringsgruppe for implementering av landskapskonvensjonen. Etaten skal videre bistå Miljøverndepartementet med metodeutvikling for landskap knyttet til landskapskartlegging og landskapstypeinndeling i forbindelse med NiN-systemet og "Nordlandsprosjektet".

Naturmangfoldloven

- e) Sørge for opplæring i naturmangfoldloven, særlig kommunene, i miljøforvaltningen og andre sektorer ved behov.
- f) Drifte Miljøvedtaksregisteret.

Vannscooter

- g) Veilede om regelverket for bruk av vannscootere.

Fornybar energi

- h) Gi råd om framtidig utvikling av fornybar energi i Norge, og vurdere virekmidler for i størst mulig grad å ivareta naturhensyn og legge til rette for reduserte klimagassutslipp.

Administrasjon

- i) Delta i samordningsaktiviteter innen Norge Digitalt, og delta i arbeidsgrupper og samordningsaktiviteter innen KOSTRA.
- j) Legge til grunn gjeldende lov- og avtaleverk på arbeidsrettsfeltet som gjelder for statsforvaltningen og følge opp sentrale retningslinjer og tiltak forankret i statens overordnede personalpolitikk.
- k) Etaten har et selvstendig ansvar for å følge opp ikt-strategien utover fellestiltakene i sektoren. Etaten skal ut fra ikt-strategiens struktur, gi tilbakemelding på de viktigste resultatene og utfordringene sett fra etatens ansvarsområder ved årets slutt. Materialet vil være grunnlag for departements- og etatsledernes felles gjennomgang av ikt-utviklingen i sektoren.
- l) Legge til grunn gjeldende lovverk og nasjonale retningslinjer for arbeidet med informasjonssikkerhet og kunne dokumentere organisering og tiltak knyttet til informasjonssikkerhet.
- m) Følge opp beredskaps- og samfunnssikkerhetsarbeid og sikre miljøforvaltningens evne til å håndtere kriser. Etaten skal rapportere eventuelle sikkerhetstruende hendelser til departementet. Det skal også rapporteres direkte til Nasjonal Sikkerhetsmyndighet (NSM) i tråd med rundskriv 1/11 fra NSM (datert 16.06.2011).
- n) I tråd med samvirkeprinsippet skal det være særlig oppmerksomhet rettet mot områder hvor virksomheten kan bidra overfor andre sektorer i beredskaps- og samfunnssikkerhetsspørsmål.
- o) Etaten er gitt autorisasjon til å håndtere informasjon gradert t.o.m. hemmelig etter sikkerhetsloven. Etaten er ansvarlig for at dette skjer etter de krav som sikkerhetsloven og tilhørende forskrifter setter.
- p) Delta i eller gjennomføre minst 2 beredskapsøvelser i året. Etaten skal rapportere til departementet om deltagelse i og funn på øvelser.
- q) Revidere og oppdatere etatens ROS-analyser ved signifikante endringer i rammevilkår, eller minimum hvert tredje år.
- r) Løpende revidere beredskapsplanverk på bakgrunn av erfaringer fra hendelser, øvelser og oppdaterte ROS-analyser.
- s) Systemer og rutiner skal tilpasses risiko og vesentlighet ved at risikovurderinger inkluderes i planlegging av egne prosesser, prosjekt og tiltak, og legges til grunn ved gjennomføring, internkontroll og oppfølging.
- t) Legge til rette for eventuelle inspeksjoner fra KLD av forebyggende sikkerhetstjeneste.
- u) Planlegge for videreføring av etatens virksomhet ved bortfall av etatens egne lokaler.
- v) Oppdatere Grunnlagsdokument for sikkerhet.

Fylkesmannen og fylkeskommunen

- w) Ivareta instruksjonsmyndighet og faglig styring av fylkesmannsembetene. Bidra til god dialog med fylkesmannen, både i faglig utviklingsarbeid og i krevende enkeltsaker.
- x) Samordne fylkesmennene tilsynsarbeid.
- y) Veilede fylkesmennene og kommunene for å sikre enhetlig og effektiv oppgavegjennomføring på miljøområdet.
- z) Bistå Miljøverndepartementet i oppfølging av, og samarbeid med fylkeskommunen.
- æ) Bistå fylkesmannen og fylkeskommunene i arbeidet med relevante regionale areal- og miljøplaner.

4. Krav til saksbehandling

Avgjørelser i saker som gjelder økonomi- og virksomhetsstyringen skal som hovedregel være skriftlig dokumentert. Forslag til beslutning skal inneholde en saksframstilling der de faktiske forholdene ved saken er vurdert i forhold til lover, forskrifter eller andre regler som gjelder på området, slik at framstillingen er tilstrekkelig for at den som skal ta avgjørelsen, kan foreta en selvstendig etterkontroll.

5. Styringsdialog og rapportering, jf. Reglementet § 9 og 12 og Bestemmelsene kap. 1.3 og 1.5.1

Styringsdialogen mellom departementet og Miljødirektoratet skal foregå i samsvar med Etatsstyringsheftet. Hovedelementet i styringsdialogen er tildelingsbrevet.

Det skal holdes minst to etatsstyringsmøter i året som behandler direktoratets oppfølging av tildelingsbrevet og andre aktuelle saker. Departementet har ansvaret for at dagsorden til møtene er avtalt på forhånd og bestemmer hvem som skriver referat. Dersom det i styringsmøter eller i annen form for styringsdialog, bestemmes at vesentlige forhold som er tatt opp i tildelingsbrevet skal endres, skal dette komme tydelig fram i referatene eller i annet dokument fra departementet til Miljødirektoratet.

Rapporter fra Miljødirektoratet som skal behandles på etatsmøtene, må oversendes departementet senest to uker før møtetidspunktet. Rapportene skal bl. a. omfatte risikovurderinger som direktoratet har gjennomført i den aktuelle rapporteringsperioden med vekt på risikoreducerende tiltak.

6. Virksomhetsledelse, jf. Reglementet § 4, 9, 12, 14, 16, 17 og 18

Direktøren er virksomhetsleder for Miljødirektoratet og har det overordnede ansvaret for at virksomheten er i samsvar med lover, forskrifter, etiske retningslinjer og andre forordninger knyttet til direktoratets virksomhet. Direktøren har ansvar for at direktoratets økonomi- og virksomhetsstyring er i samsvar med tildelingsbrevet og denne instruksen.

Direktøren må påse at:

- a) det blir etablert rutiner for å følge opp de føringer og oppfylle de krav som er gitt i tildelingsbrevet, og rapporterer om resultatene i perioderapport og årsrapport.

- b) det er opprettet en sentral økonomistyringsenhet med ansvar for å samordne økonomisaker internt i direktoratet og stå for kommunikasjonen med departementet og Riksrevisjonen i økonomisaker.
- c) det er foretatt risikoanalyser av alle vesentlige sider ved virksomheten, og at analysene i nødvendig grad følges opp med risikoreducerende tiltak og legges til grunn ved gjennomføring, oppfølging og intern kontroll.
- d) direktoratet har et effektivt og hensiktsmessig økonomi- og lønnsystem som har innebygd tilfredsstillende økonomikontroll.
- e) det med utgangspunkt i omtalen av de strategiske utfordringer og mål i tildelingsbrevene og direktoratets rolle, utarbeides langsiktige planer for den interne organisasjons- og kompetanseutvikling, kommunikasjonsbehovet med omverden og ressursbehov.
- f) det hvert år utarbeides en års-/virksomhetsplan for det gjeldende året for å sikre gjennomføringen av de resultatkrav, føringer og oppdrag som er gitt i det årlige tildelingsbrevet, og at det er foretatt risikoanalyser av alle vesentlige sider ved virksomheten i Miljødirektoratet, og at analysene i nødvendig grad følges opp med risikoreducerende tiltak.
- g) det utarbeides et internbudsjett med utgangspunkt i de tildelte midler og års-/virksomhetsplan og at det føres et internregnskap for oppfølging av forbruket av tildelte midler.
- h) det med utgangspunkt i års-/virksomhetsplanen og internbudsjettet utarbeides internt budsjettdisponeringsskriv med fullmakter til å disponere budsjettmidler.
- i) Direktoratet har et miljøledelsessystem. Det oppfordres til å bruke rapporteringssystemet MiljøRapp. Miljøpolitikken for statlige innkjøp av prioriterte produktgrupper er en obligatorisk del av miljøledelsessystemet i virksomheten. Se for øvrig punkt 8.3.

Dersom direktøren oppretter en særskilt intern revisjonsenhet eller ønsker å kjøpe en slik tjeneste fra konsulenter, skal oppgavene presiseres i særskilt instruks som skal foreligge samtidig med opprettelsen. Departementet skal ha kopi av instruksene.

7. Fullmakter

7.1. Fullmakt til å opprette og inndra stillinger

Direktøren har fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av driftsbevilgninger som stilles til disposisjon for Miljødirektoratet i tildelingsbrevet. Oppretting og inndragning av stillinger skal skje i samsvar med bestemmelsene i tjenestemannsloven og hovedavtalen i staten. Opprettelse av stillinger som forutsetter at den tilsatte blir beskikket av Kongen i statsråd, skal fremmes Miljøverndepartementet.

7.2. Fullmakt til å pådra staten forpliktelser om utbetaling i fremtidige budsjettår.

Miljødirektoratet kan ha utestående bestillinger og tilsagn om tilskudd ved utgangen av et år dersom særskilt bestillings- eller tilsagnsfullmakt for vedkommende budsjettpost er tildelt fra Miljøverndepartementet. Utestående bestillinger og tilsagn skal ikke overstige fullmakten med tillegg av eventuelle beløp som er overført til neste budsjettår under den aktuelle budsjettposten.

Utbetalinger som forutsettes foretatt i framtidige budsjettår, må dekkes innenfor den til en hver tid gjeldende tildeling på den aktuelle posten. Tilsagn om tilskudd skal normalt ikke gis

for lengre tid enn tre år, dvs. bevilgningsåret pluss to år til. Den sentrale økonomienheten skal ha en samlet oversikt som til en hver tid viser alle utestående bestillinger og tilsagn.

Bestillings- og tilsagnsfullmakter gjelder kun for ett år. Utestående bestillinger og tilsagn som forventes utbetalt i senere budsjettår, må dekkes innenfor nye fullmakter for det aktuelle året. Forslag om slike fullmakter fremmes i den ordinære budsjettprosessen.

8. Andre bestemmelser

8.1. Budsjettsdisponeringsmyndighet, jf. Bestemmelsene kap. 2.5.2.1, 5.2.3 og 5.3.3

I alminnelighet skal delegering ikke gå til andre enn ledere av formelle organisatoriske enheter i Miljødirektoratet. Direktøren kan likevel delegere eller gi samtykke til å videredelegere budsjettsdisponeringsmyndighet til ledere av prosjekter og lignende som blir tildelt betydelige midler. Den som mottar delegert budsjettsdisponeringsmyndighet, må avgi signaturprøve som oppbevares i den sentrale økonomienheten.

8.2. Betalingsformidling, jf. Bestemmelsene kap. 3.4

Miljøverndepartementet sørger for at det blir opprettet oppgjørskonto i Norges Bank i samsvar med retningslinjer for statens konsernkontoordning.

Miljøverndepartementet eller den departementet bestemmer, velger kontofører i henhold til Finansdepartementets rammeavtale og avtaleverk og sørger for å opprette arbeidskonti hos kontofører.

Miljøverndepartementet oversender kontokoblings skjema mellom arbeidskonti og oppgjørskonti til Norges Bank.

8.3. Anskaffelser, jf. Bestemmelsene kap. 5.3

Ved alle anskaffelser som protokollføres skal det så vidt mulig inngås skriftlig kontrakt med leverandøren. Bestillinger av varer og tjenester for lavere beløp enn det som medfører krav til protokollføring, skal så vidt mulig bekreftes skriftlig. Dersom Miljødirektoratet får tildelt bestillingsfullmakter skal disse behandles som omtalt i punkt 7.2. Direktoratet skal ellers følge anbefalingene i handlingsplanen for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser.

8.4. Behandling av tilskuddsordninger

Forvaltning av tilskuddsordninger skal følge regler som er fastsatt for den enkelte ordning og for øvrig kap. 6 i bestemmelsene. Dersom Miljødirektoratet får tildelt tilsagnsfullmakter, skal disse behandles som omtalt i punkt 7.2.

8.5. Forvaltning av verdipapirer og statens eierinteresser, jf. Bestemmelsene kap. 2.4 og 5.4.7

Saker vedrørende erverv eller salg av verdipapirer fremmes Miljøverndepartementet gjennom budsjettprosessene. Etter Stortingets beslutning om erverv eller salg bestemmer Miljøverndepartementet videre behandling av saken. Dersom ikke annet bestemmes i den enkelte sak, skal verdipapirer oppbevares i Verdipapirsentralen.

Dersom Miljødirektoratet får forvaltningsansvar for statens eierinteressser, vil departementet fastsette særskilte bestemmelser om Miljødirektoratets oppgaver og ansvar i forbindelse med dette i samsvar med Reglementets § 10.

8.6. Forvaltning av eiendeler, jf. Bestemmelsene kap. 5.3.7

For utrangering, kassasjon og avhending av materiell og utstyr som tilhører staten, følges reglene fastsatt i Normalinstruks for utrangering og kassasjon av materiell og bygninger samt avhending av materiell som tilhører staten fastsatt ved kgl. res. av 17. mars 1978 med senere endringer (FAD).

Forslag om salg av statlig fast eiendom fremmes for Miljøverndepartementet og behandles i samsvar med instruks om avhending av statlig eiendom fastsatt ved Kgl. res. av 19. desember 1997 (FAD).

9. Forvaltning av fond, jf. Bestemmelsene kap. 3.3.3.3

Miljødirektoratet er delegert ansvaret for forvaltning av Statens fiskefond og Viltfondet. Fondene skal forvaltes i samsvar med retningslinjer gitt av Miljøverndepartementet og kap. 3.3.3.3 i Bestemmelsene.